

**ТОВ «ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА»**

**ВЕДЕННЯ ДІЛОВОЇ КОРЕСПОНДЕНЦІЇ АНГЛІЙСЬКОЮ
МОВОЮ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО)
РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

методичні вказівки до виконання самостійної роботи

Запоріжжя 2025

УДК 811.111:65 (072)
В26

Рекомендовано Науково-методичною
радою ТОВ «ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ «МЕТІНВЕСТ
ПОЛІТЕХНІКА»
(протокол № 2 від 21.11.2025 р.)

Укладач:

Тарапатов М.М., ст. викладач

В26 Ведення ділової кореспонденції англійською мовою для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти : методичні вказівки до виконання самостійної роботи / уклад. М.М. Тарапатов. Запоріжжя : ТОВ «ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА», 2025. 73 с.

У методичних рекомендаціях наведені завдання до виконання самостійної роботи, які виконуються в процесі вивчення дисципліни.

УДК 811.111:65 (072)

© ТОВ «ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА», 2025

Вступ

Вищезазначений навчальний посібник призначений для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти та побудований на матеріалах актуального ділового листування різних українських комерційних компаній з іноземними компаніями-партнерами. Посібник складається з двох розділів, які тематично відбивають найбільш вживану галузеву термінологію, яка є необхідною для здійснення якісного ділового листування англійською мовою. У першому розділі висвітлюються структура ділового листа, міжнародні штампи структурно-синтаксичної побудови ділового листування з урахуванням європейських стандартів, а також наведені приклади безпосереднього листування різноманітних компаній стосовно умов придбання продукції, систем оплати та транспортування товарів у рамках наявних комерційних договорів. У другому розділі розглядаються міжнародний кодекс поставок (INCOTERMS), а також зразки контрактних умов у галузі зовнішньої торгівлі та міжнародного економічного співробітництва.

Система різноманітних вправ, побудована за циклічним принципом, наявність безлічі двомовних тематичних словників у кожній темі посібника створюють сприятливі умови для ефективного засвоєння змісту посібника підчас аудиторної роботи та надійного самоконтролю підчас виконання самостійної роботи.

ЗМІСТ

UNIT 1. CURRENT BUSINESS CORRESPONDENCE	5
Theme 1 Preamble to the business letter	5
Theme 2 International commercial cooperation	12
Theme 3 Terms of payment	43
UNIT 2 SALES CONTRACT	51
Theme 1 Incoterms	51
Theme 2 Force majeure	58
Література	71

UNIT 1
CURRENT BUSINESS CORRESPONDENCE
Theme 1

Preamble to the business letter

Task 1. Study the preamble to the letter and the related vocabulary

FROM:

TO:

ATTN:

DM:

TM:

RE:

FROM: від кого

TO: КУДИ

e.g. the Azovstal Iron & Steel Works Plc.

ВАТ «металургійний комбінат «Азовсталь»

e.g. the Joint Stock Company Azovmash Heavy Machinery Ent.

ЗАТ «машинобудівний концерн «Азовмаш»

e.g. the Daewoo Motors Ent., Inc.

ТНК «автомобільний концерн «Daewoo Motors»

e.g. St. James Research Ent., Ltd.

НВО ТОВ «науково-дослідницький центр ім. Св. Іакова»

Stock 1) запас; 2) акціонерний / біржовий капітал; певна кількість акцій

Stock company акціонерне товариство

Joint stock company закрите акціонерне товариство (ЗАТ)

Public company відкрите акціонерне товариство (ВАТ/ПАТ)

Business підприємство

Joint venture сумісне підприємство (СП)

Enterprise(s) виробниче об'єднання (ВО), (науково-) виробниче об'єднання (НВО), концерн

Free enterprise свобода підприємницької діяльності

Incorporated company транснаціональна корпорація (ТНК)

Limited company товариство з обмеженою відповідальністю (ТОВ)

ATTN: означає Attention, перекладається як КОМУ

Тут вказується посадова особа.

Найбільш типові структурні підрозділи та їх керівники

Manager 1) керівник за сутністю; 2) керівник комерційної організації; 3) для великих компаній: керівник нижньої управлінської ланки; керівник структурного підрозділу, який не пов'язаний з виробничим процесом, на рівні начальника відділу

Director 1) керівник некомерційної організації або державної установи; 2) режисер; 3) член ради директорів

Foreman керівник нижньої управлінської ланки; керівник структурного підрозділу, який є пов'язаним з виробничим процесом, на рівні начальника цеху, начальника виробничої ділянки, начальника зміни/змінного майстра

Project coordinator керівник проекту

Headmaster керівник невищого навчального закладу

Research advisor науковий керівник

Sales Department відділ збуту, відділ реалізації готової продукції

Operation Department відділ експлуатації

Human Resources Department відділ кадрів

Personnel Office відділ кадрів

Production Department виробничий відділ

Accountant's Office бухгалтерія

Accounts Department розрахунково-плановий відділ

R&D Department (Research & Development) проектно-конструкторське бюро

PR Department (Public Relations) відділ із зв'язків з громадськістю

Foreign Economic Cooperation Department відділ зовнішньоекономічних зв'язків

Workshop = shop майстерня, цех

Workshop 1) робоча група; 2) лабораторна робота; 3) секція роботи конференції

Blast Furnace Shop доменний цех

Open-Hearth Furnace Shop мартенівський цех

Basic Oxygen Shop киснево-конвертерний цех

Shop foreman начальник цеху

e.g. **керівники** підприємств / директори заводів
business managers

e.g. **директор** агенції нерухомості
the **manager** of a realty agency

e.g. **директор** міського центру зайнятості
the **director** of the job placement center

e.g. художній керівник / масовик-виставник

art **director**

e.g. **директор** міського ліцею

the **headmaster** of the public lyceum

e.g. збори для **керівників структурних підрозділів** (завод, ін.: які мають виробництво)

a meeting for **department managers and shop foremen**

e.g. збори для **керівників структурних підрозділів** (виш, банк: які не мають виробництва)

a meeting for **department managers**

Site майданчик, об'єкт, ділянка

e.g. helicopter site

майданчик для гвинтокрилів

e.g. web-site

сайт

e.g. production site

виробничий об'єкт / виробнича ділянка

e.g. construction site

будівельний майданчик

Site foreman начальник ділянки

Shift 1) зсув, переміщення; 2) зміна

e.g. day-shift schedule розклад змін, графік чергувань

e.g. the morning shift перша зміна

e.g. the afternoon shift друга зміна

e.g. the night shift третя/нічна зміна

Shift foreman начальник зміни, змінний майстер

Deputy заступник керівника нижньої управлінської ланки (не депутат!)

MP = Member of Parliament депутат парламенту, народний депутат

Official 1) офіційна особа; 2) офіційний представник; 3) чиновник

Government official держчиновник

Local government member депутат місцевої ради

Local government official чиновник місцевої виконавчої влади

e.g. декан факультету

Dean Faculty

e.g. заступник декана

Dean Deputy

e.g. заступник міністра

Deputy Minister

e.g. заступник директора школи

Deputy Master

e.g. місцева чиновницька номенклатура

local government officials

e.g. співробітники держапарату

government officials

e.g. депутати міської ради та співробітники міського виконавчого комітету

local government members and officials

e.g. відділ збуту

Sales Department

e.g. начальник відділу збуту

Sales Manager

e.g. заступник начальника відділу збуту

Deputy Sales Manager

e.g. доменний цех

Blast Furnace Shop

e.g. начальник доменного цеху

Chief Blast Furnace Foreman

e.g. заступник начальника доменного цеху

Deputy Blast Furnace Foreman

Chief 1) вождь племені; 2) старпом

Chief Officer старпом

Chief Economist головний економіст

Chief Accountant головний бухгалтер

Chief Engineer 1) головний інженер; 2) головний механік

e.g. відділ головного механіка

Chief Engineer's Office

Commander-in-Chief головнокомандувач

Editor-in-Chief головний редактор

Designate (тимчасово) виконуючий обов'язки

e.g. т.в.о. начальника відділу збуту

Sales Manager des.

Acting Sales Manager

Task 2. Translate the following.

1. Його дружина є талановитою організаторкою.
 2. конференція для керівників підприємств
 3. збори для директорів шкіл
 4. Він у вашій компанії завідувач відділом чи рядовий співробітник (just a worker)?
 5. У хлопчика тато начальник цеху.
 6. У хлопчика мама директор крамниці.
 7. У хлопчика бабуся є директором ббй школи.
 8. директор цієї фірми
 9. директор ФБР
 10. директор нашого заводу
 11. Director Spielberg
 12. Not every director can veto the management's decision.
 13. завідувач відділу із зв'язків з громадськістю
 14. т.в.о. начальника відділу кадрів
 15. т.в.о. начальника мартенівського цеху
 16. завідувач виробництвом
 17. начальник проектно-конструкторського бюро
 18. заступник начальника відділу експлуатації
 19. т.в.о. начальника відділу зовнішньоекономічних зв'язків
 20. начальник киснево-конвертерного цеху
-

Task 3. Study the office positions.

Executive дослівно «виконавець»

To execute 1) виконувати (алгоритмічні команди); 2) стратити

Execution 1) виконання (алгоритмічних команд); 2) страта

e.g. executive manager

виконавчий директор

e.g. executive producer

виконавчий продюсер

Executive насправді: керівник середньої/головної управлінської ланки на рівні заступника генерального директора, віце-президента, проректора

Executives = top managers = company officers середня/головна управлінська ланка

e.g. У хлопчика тато в порті якийсь великий бос.

The boy's father is an executive in the port.

The boy's father is a big boss in the port.

CEO = Chief Executive Officer 1) генеральный директор; 2) голова правління

Administrator керівник найвищої управлінської ланки на рівні генерального директора, президента, ректора

e.g. Він є керівником **нижньої**, **середньої/головної** чи **найвищої** управлінської ланки?

Is he **a department manager**, **an executive** or **the administrator**?

e.g. executive manager

виконавчий директор (насправді: заступник генерального директора)

e.g. executive producer

виконавчий продюсер (насправді: заступник генерального продюсера)

Administrator

President

General Manager

Director General

Chancellor

Rector

Executive

Vice President

Executive Manager

Director Executive

Vice Chancellor

Vice Rector

e.g. Director Executive for the Personnel

заступник генерального директора з персоналу

e.g. Executive Manager for Production

заступник генерального директора з виробництва

e.g. Vice President for General Issues

віце-президент із загальних питань

e.g. Vice President for the Research

проректор з науково-дослідницької роботи

e.g. Vice Chancellor (Arts & Sciences)

проректор з навчально-педагогічної роботи

Якщо не знаєте назву посадової особи, тоді у розділі ATTN пишть **to whom it may concern**: дослівно «тому, кого це може непокоїти / кого це може стосуватися»; правильний переклад «тому, хто має такі повноваження» або «за місцем запитання», якщо це довідка.

Concern занепокоєність

To concern непокоїти

e.g. I am not concerned about that now.

Мене це зараз не турбує.

e.g. It doesn't concern you.

Це тебе не стосується.

Task 4. Study the formats for dates, time and other features of a business letter.

DM: Date of Mail дата відправлення

Формат дати

e.g. 16.10.20

OCT 16th, 2020

Місяці: JAN, FEB, MAR, APR, MAY, JUN, JUL, AUG, SEP, OCT, NOV, DEC.

TM: Time of Mail час відправлення

Формат часу відправлення

e.g. 07:30 PM GMT (Greenwich Mean Time)

19:30 за Гринвічем

e.g. 02:00 AM LT (Local Time)

дві години ночі за місцевим часом

RE: Regarding «тема листа»

Текст ділового листа

e.g. Dear Sirs,

Шановні панове!

e.g. Please be advised that

PLS B ADVD TT

Прийміть до уваги, що

e.g. Please bear it in mind that

Нагадуємо, що

e.g. **Please** asap (as soon as possible) send us

Прохання терміново надіслати нам

e.g. **Please** advise us of the arrival date.

PLS ADV US OF THE ARR DATE

Прохання повідомити нас про дату прибуття.

e.g. You did not advise us of the delivery date.

U DID NOT ADV US OF THE DEL DATE

Ви не повідомили нас про дату поставки.

e.g. Please send us Your Curriculum Vitae.

PLS SEND US YR CV

Надішліть нам своє резюме.

Advice 1) порада; 2) консультація; 3) сповіщення, повідомлення; 4) авізо. Іменник не має множини / Singularia Tantum.

e.g. гарна порада

a good advice

e.g. книга корисних порад

a book of good advice

e.g. багато порад

much advice

e.g. дві поради

two pieces of advice

Note of advice авізо

Legal advice юридична консультація (послуга адвоката)

Legal advice office юридична консультація (фірма), юридичний відділ

To advise 1) консультиувати; 2) повідомляти, сповіщавати /// **of**

e.g. Просимо повідомити умови придбання Вашої продукції.

Please advise us **of** Your quotation.

Advisor консультант

Advisory services = consulting services консалтингові послуги

Advisory character рекомендаційний характер

Legal advisor юридичний консультант

Task 5. Translate the following.

1. Просимо підтвердити одержання оплати.

2. Просимо негайно повідомити подробиці.

3. Доводимо до Вашого відома, що ми так й не одержали оплату.

Theme 2

International commercial cooperation

Task 1. Read the following text and translate it. Use the vocabulary below.

International cooperation in foreign trade starts with business offers, also referred to as offers, and enquiries. An offer is a business letter where a potential seller finds out about an opportunity of selling his products to someone else who resides abroad. In his letter, the seller specifies his quotation for the range of goods he produces and sells. As a rule, offers are accompanied by enclosures containing the current catalogues and price-lists as well as the seller's payment, delivery and discount policies. An enquiry is a business letter where a potential buyer finds out about an opportunity of

buying certain commodities from a certain seller residing in a foreign country. As soon as the buyer receives the seller's offer, he considers to what extent it meets his needs and whether he is eligible for that offer. If he understands that the offer suits him, the both prospective parties to a sales contract launch their business correspondence, adjusting their cooperation on mutually beneficial terms. The seller and the buyer start to stipulate the basic terms of their prospective contract, such as payment, delivery, etc.

business letter	діловий лист
foreign trade	зовнішня торгівля
business offer	оферта, пропозиція про співробітництво
enquiry	заявка на придбання продукції
seller	фірма-продавець
buyer	фірма-покупець
products	1) продукція; 2) вироби
product	1) виріб; 2) продукт (не продукт харчування)
quotation	умови придбання продукції
range of goods	асортимент товарів / товарна номенклатура
enclosure	додаток (у файлах додатку)
current catalogue	діючий /поточний каталог
current price-list	діючий /поточний прейскурант
payment policy	система проведення та отримання платежів
delivery policy	система здійснення поставок
discount policy	система надання знижок
purchase policy	система здійснення закупівлі
sales policy	система реалізації готової продукції
commodity	1) товар як він є; 2) найменування товару
sales contract	договір / контракт продажу-закупівлі
business correspondence	ділове листування
to stipulate	обговорювати під час перемовин
terms of the contract	умови контракту
to specify	вказувати (в документі)

Торгівля

Trade 1) торгівля як макроекономічне поняття; 2) ремесло, професія, цехове об'єднання (у середньовічних Англії та Франції)

Sales 1) торгівля чимось ///чим? **of**; 2) збут, реалізація; 3) продаж, обсяг продажу; 4) знижки, розпродаж

Commerce торгівля, комерція

Chamber of commerce торгово-промислова палата

Commercial adj. торговий, комерційний

e.g. внутрішня торгівля

home trade

e.g. зовнішня торгівля

foreign trade

e.g. торгове сальдо

trade balance

e.g. торгівля продуктами харчування

sales of foods

e.g. морській торгівельний порт

commercial seaport

e.g. торгівельні зв'язки

trade relations

e.g. торговий технікум

college of commerce / business school

e.g. торгівля тютюновими виробами

sales of tobacco

e.g. торгівельне ембарго

trade embargo

e.g. відділ збуту / відділ реалізації готової продукції

Sales Department

e.g. Падає обсяг продажу.

The sales are dropping.

e.g. торгова точка / торгівельний об'єкт

sales outlet

To sell (sold) продавати

To buy (bought) купувати

To purchase закупати

Purchase закупівля

On sale у продажу

For sale на продаж, «Продаю»

To put something for sale виставляти на продаж

e.g. У новому супермаркеті продається всё.

The new supermarket sells everything.

e.g. Все продається у новому супермаркеті.

Everything is on sale in the new supermarket.

e.g. Є у продажу морозиво.

There is ice-cream on sale.

e.g. Квитки продаються на кожній розі.

Tickets are on sale at every corner.

e.g. Усі квитки розпродані.

All the tickets are sold out.

Trader трейдер, великий оптовий постачальник

To trade ві торгувати /// чим? **in**

Trade union профспілка

Trade union leader голова профкому, профорг, профспілковий лідер

e.g. Вони торгують зброєю.

They trade in weapons.

Commercial реклама (реklamний матеріал, рекламний проспект, рекламний ролик)

To advertise рекламувати

Advertisement реклама (як явище або як фах)

Advertising реклама (як явище або як фах)

Advertising agent рекламник

Ads оголошення

Want ads «Робота»

e.g. По телевізору тільки реклама.

There are only commercials on TV.

e.g. Реклама тютюнових виробів заборонена.

Advertisement of tobacco smoking is banned.

Wholesaling оптова торгівля

Retailing роздрібна торгівля

To sell/buy wholesale продавати/купувати оптом

To sell/buy in retail продавати/купувати у роздріб

Wholesaler оптовик; комерсант, який займається оптовою торгівлею; оптовий магазин; оптовий склад

Retailer комерсант, який займається роздрібною торгівлею; організація роздрібної торгівлі (магазин, супермаркет); фірма, яка торгує у роздріб

Merchant 1) застаріле: купець, крамар; 2) комерсант, який займається роздрібною торгівлею; організація роздрібної торгівлі (магазин, супермаркет); фірма, яка торгує у роздріб

e.g. Вони **беруть** хліб на пекарні **оптом під реалізацію у роздріб** на своїх **торгівельних об'єктах**.

They **buy** bread **wholesale** from the bakery **to sell it in retail** at their **sales outlets**.

e.g. Усі найбільші в місті **організації роздрібної торгівлі** розташовані у цьому районі.

All the city's biggest **merchants** are clustered in this neighborhood.

Товар(и)

Commodity/commodities 1) товар за сутністю; 2) найменування товару

Commodity exchange товаро-сировинна біржа

Exchange обмін

Stock exchange фондова біржа

Goods 1) товар як предмет контрактів та перемовин; 2) товар оптом

Merchandise товар у роздріб

Merchandiser товарознавець

Merchandising товарознавство

Ware товар на складі

Hardware 1) побутові металеві вироби; 2) апаратна частина комп'ютера

Software програмне забезпечення, комп'ютерна програма

Malware шкідлива комп'ютерна програма

Mal- латинський префікс, який означає неправильне функціонування

e.g. malfunction

несправність, незлагоджена робота механізмів

Warehouse склад

Warehousing складування

Vendor 1) застаріле: лоточник; 2) комерсант, який торгує через мережу автоматів/банкоматів/терміналів; 3) фірма, яка торгує через мережу автоматів/банкоматів/терміналів

Vending machine автомат/банкомат/термінал

Продавець/покупець

Sales person продавець: реалізатор

Shop assistant продавець-консультант

Customer покупець, клієнт (у крамниці)

Client клієнт, з яким працюють індивідуально: клієнт банку або перукарні або таксі

Seller продавець: сторона контракту, фірма-продавець

Buyer покупець: сторона контракту, фірма-покупець

Task 2. Translate the following.

1. Ці ліки продаються у будь-якій аптеці.
 2. Фірма закупила нове обладнання.
 3. Торгівля м'ясом та рибою у цьому місті заборонена.
 4. Ця організація є оптовим складом чи вони торгують у роздріб?
 5. Вони планують будівництво двох торговельних павільйонів/об'єктів.
 6. Потрібен продавець. _____ is wanted
 7. Тоді Покупець може вдатися до розділу «Штрафні санкції». To resort to the Penalty Clause
 8. Покупець завжди має рацію.
 9. Продавець приймає товар.
 10. Це не продається.
 11. Банк все одно виставить квартиру на продаж.
 12. Тепер десять хвилин реклами.
 13. Вони споконвіку торгували хутром та зерном.
-

Task 3. Study the following.

To refer vi 1) посилатися /// на що? **to**; 2) відносити щось до класу чогось за схемою: **to refer to something as a something**

e.g. Багато молодих вчених посилаються на його статті.

Many researchers refer to his articles.

e.g. На його статті посилаються багато молодих вчених.

His articles are referred to by many researchers.

e.g. Раніше гепарда відносили **до собак**.

The cheetah was previously referred to **as a dog**.

e.g. Математика відноситься **до точних наук**.

Mathematics is referred to **as an exact science**.

e.g. Фірма, **яка надалі йменується Продавець**, та фірма, **яка надалі йменується Покупець**, уклали цей Контракт про таке.

The firm **hereinafter referred to as** the Seller and the firm **hereinafter referred to as** the Buyer have concluded the present Contract on the following.

Reference посилання, виноска, довідка

With reference to 1) відповідно до; 2) залежно від

Personality reference характеристика (на співробітника)

Reference book довідник

Reference literature довідникова література
Reference section of a library бібліографічний відділ бібліотеки

Task 4. Translate the following.

1. Раніше Плутон відносили до планет.
 2. Ця країна називається Нідерланди, яка також йменується Голландією.
 3. Пенсія призначається залежно від стажу (service).
-

Task 5. Study the following.

To inquire vt 1) вникати; 2) розслідувати

Inquiry 1) запит; 2) розслідування

To make inquiries дізнаватися

Inquiry desk довідкова служба

Enquiry заявка на придбання продукції

Не плутати!

Application заявка на участь

Task 6. Translate the following.

1. Ми дізналися про цю фірму.
 2. У своїй заявці на придбання продукції зазначте кількість найменувань, яку Ви бажаєте придбати.
 3. Вам необхідно вчасно подати заявку на участь у конференції.
-

Task 7. Study the following.

To quote vt цитувати

Quote квота

Quotation 1) цитата; 2) умови придбання продукції

e.g. У своєму листі вони **зазначають умови придбання їхньої продукції**.

In their letter they **quote for** their products.

Range 1) спектр; 2) кольорова гамма; 3) діапазон; 4) амплітуда; 5) асортимент; 6) (гірський) масив; 7) родовище, поклад; 8) радіус дії, зона враження

To range vi відрізнятись за якоюсь ознакою /// **in**

e.g. a wide range of products

широкий асортимент продукції /багата товарна номенклатура

e.g. a wide range of goods

широкий асортимент товарів

e.g. a wide range of services

широкий спектр послуг

e.g. temperature range

амплітуда температур/температурний режим

e.g. frequency range

діапазон частот

e.g. range of color

кольорова гамма

e.g. mountain range

гірський масив

e.g. medium-range missile

ракета середньої дальності

e.g. long-range navigation

дальнє плавання

e.g. Готелі відрізняються за ступенем комфортності проживання.

Hotels range in comfort.

Ranging визначення відстані до позицій супротивника за допомогою радіолокації

Radio Detection and Ranging /// **RADAR** радіолокація

Task 8. Translate the following.

1. Фірма надає своїм клієнтам широкий спектр послуг.
 2. Вони мають багату товарну номенклатуру.
 3. Ноутбуки відрізняються за ціною та виробником.
 4. Просимо в наступному листі зазначити умови придбання Вашої продукції.
-

Task 9. Study the following.

Додаток

Enclosure додаток / вкладення (у файлах додатку або у вигляді супроводжувального документа до основного документа)

To enclose vt додавати / вкладати (у файлах додатку або у вигляді супроводжувального документа до основного документа) /// до чого?

With

e.g. Наші умови придбання **додаємо**.

Our quotation is **herewith enclosed**.

e.g. **До цього листа додані** наші умови придбання.

We **herewith enclose** our quotation.

Appendix (множина **appendices**) додаток до комерційного договору
Addendum (множина **addenda**) додаток до дипломатичного договору
Annex додаток до комерційного або до дипломатичного договору
Supplement додаток у вигляді супроводжувальної інформації
 e.g. diploma supplement

додаток до диплому з оцінками

Eligible adj. 1) такий, що належить до категорії тих, хто має право на щось; 2) платоспроможний /// у рамках чого? **For**

e.g. Не всі студенти мають право на стипендію.

Not all students are eligible for student grants.

e.g. Кредитно-експертний відділ перевірятиме, чи є платоспроможним потенційний позичальник у рамках кредиту, на який він претендує.

The credit expertise department will be finding out whether the potential borrower is eligible for the loan he has applied for.

Benefit вигода

To benefit ві отримувати вигоду /// з чого **from**

Beneficial adj. вигідний

Mutually beneficial взаємовигідний

Beneficiary одержувач грошових коштів

Sender відправник пошти/посилки/грошових коштів

Consigner відправник вантажу, вантажовідправник

Addressee одержувач пошти/посилки

Beneficiary одержувач грошових коштів

Consignee одержувач вантажу, вантажоодержувач

Task 10. Translate the following.

- Діючі каталог та прейскурант додаємо.
- До цього листа додані діючі каталог та прейскурант.
- Працюючі пенсіонери не мають права на субсидію.

Task 11. Match the columns. Study the vocabulary below.

<p>1. Від кого: ПАТ «Металургійний комбінат імені Ілліча» Куди: тому, кого зацікавить ця інформація Кому: тому, кого зацікавить ця інформація</p>	<p>A. We also herewith enclose our revised catalogue and current pricelist. Attached to this letter are our payment, shipment and discount policies as well as our quotation for particular units of the catalogue. We</p>
---	--

<p>Тема: пропозиція про співробітництво</p> <p>Дата відправлення: 5 квітня 2009 року</p> <p>Час відправлення: 16:45 за Гринвічем</p> <p>Шановні панове!</p>	<p>do hope that You will be pleasantly surprised that the operational characteristics and the quality of our rolled metal comply with the highest international standards. You will also be pleasantly surprised that for a number of items we charge a lower price than our major competitors do.</p>
<p>2. Вже протягом 15 років ми є одним із провідних суб'єктів підприємницької діяльності на ринку металопрокату. Ми експортуємо власну продукцію до багатьох країн Східної Європи та Південно-Східної Азії. Наша товарна номенклатура має великий попит у більш ніж 10 країнах вищезазначених регіонів. Серед наших постійних покупців є найавторитетніші компанії усіх форм власності. У файлах додатку ви знайдете перелік цих компаній, а також типовий контракт, який ми зазвичай пропонуємо нашим потенційним діловим партнерам.</p>	<p>B. We are always ready to answer any questions and to provide more detailed information about our quotation.</p>
<p>3. Ми також додаємо до цього листа свій оновлений каталог та діючий прейскурант. У додатку до цього листа є наша система здійснення платежів, відвантаження та надання знижок, а також наші умови придбання окремих груп товарів за каталогом. Дуже сподіваємось, що ви будете приємно здивовані тим, що експлуатаційні характеристики та якість нашого</p>	<p>C. Should You have a query, please do not hesitate to contact us on the e-mail box or by the phone numbers mentioned below.</p>

<p>металопрокату відповідають найвищим міжнародним стандартам. Ви будете також приємно здивовані тим, що за низку найменувань ми просимо меншу ціну, ніж наші основні конкуренти.</p>	
<p>4. Якщо у вас виникнуть якісь запитання, відразу ж з нами зв'яжіться за електронною скринькою або за нижче вказаними телефонами.</p>	<p>D. From: the Illyich Iron & Steel Works Plc. To: to whom it may concern ATTN: to whom it may concern RE: business offer DM: April 5th, 2009 TM: 04:45 PM GMT Dear Sirs,</p>
<p>5. Ми завжди готові відповісти на будь-які запитання та надати більш детальну інформацію стосовно умов придбання нашої продукції.</p>	<p>E. Looking forward to hearing from You as well as to Your enquiries and orders. Best regards</p>
<p>6. З нетерпінням чекаємо від вас новин, а також на ваші заявки та замовлення. Хай щастить!</p>	<p>F. Already for 15 years we have been one of the leading business operators on the market of rolled metal. We export our products to many countries of Eastern Europe and Southeast Asia. Our range of goods enjoys a popular demand in more than 10 countries of the aforementioned regions. Among our permanent buyers are most-reputed companies of all the forms of ownership. In the detached files You will find the register of those companies as well as the sample contract we normally offer our potential business partners.</p>

Vocabulary

business operator / business entity	суб'єкт підприємницької діяльності
market entity	суб'єкт ринкової/комерційної діяльності
rolled metal	металопрокат
to enjoy a popular demand	мати великий попит
the aforementioned	вищезазначений
permanent buyer	постійний покупець
forms of ownership	форми власності
attached files	файли додатку
sample contract	типовий контракт
revised catalogue	оновлений каталог
units of the catalogue	окремі групи товарів за каталогом
shipment	відвантаження
operational characteristics	експлуатаційні характеристики
to charge a price	просити ціну
major competitors	основні конкуренти
items	найменування

Export одна експортна операція

Exports експорт, обсяг експорту

Import одна імпортна операція

Imports імпорт, обсяг імпорту

e.g. співвідношення **експортно-імпортних операцій**

interrelation of **exports and imports**

To export експортувати

To import імпортувати

Exporter експортер

Importer імпортер

Country of export країна Продавця

Country of import країна Покупця

To produce виробляти

Product 1) виріб; 2) продукт (не продукт харчування)

Products 1) продукція; 2) вироби; 3) продукти (не продукти харчування)

Production виробництво

Demand and supply попит та пропозиція

To supply the (market) demand задовольняти (ринковий) попит

e.g. Якщо є попит на певний товар, завжди знайдеться той, хто цей попит задовольнить.

If there is a market demand on a certain goods, there is always someone to supply this demand.

Permanent buyer постійний покупець, постійний замовник (фірма)

Frequent visitor постійний покупець (крамниця, салон краси), завсідник (шинок)

To repute oneself зарекомендувати себе

Reputation репутація, авторитет

Well-reputed авторитетний

Most reputed найавторитетніший

Власність, майно

Owner власник

Proprietor власник

Ownership 1) власність, майно (як макроекономічне поняття); 2) власність, майно (фірми, компанії, заводу)

Property 1) власність, майно (чиясь власність, чиєсь майно); 2) властивість

Sole adj. одноосібний

e.g. sole parent

мати-одиначка

Public adj. 1) громадський; 2) доступний усім; 3) публічний

e.g. public school

міська (або сільська) школа (тобто доступна усім)

e.g. public place

громадське місце

e.g. public garden

сквер (тобто доступний усім)

e.g. public law

публічне право

e.g. public street

одна з головних міських автомагістралей/головних вулиць

e.g. public park

парк культури та відпочинку

e.g. public hospital

міська лікарня

e.g. public library

міська бібліотека

e.g. public hall

палац культури

e.g. public lyceum

міський ліцей

e.g. public toilet

громадський туалет

e.g. public geysер

міський фонтан

e.g. public speech

публічний виступ

Public ownership державна власність, громадська власність (як макроекономічне поняття)

Private property приватна власність (чиєсь майно)

Sole proprietorship одноосібне господарство; фірма, яка належить одному власникові (МПП, ФОП)

Sole owner власник-одноосібник, ФОП

Sole proprietor власник-одноосібник, ФОП

Personal belongings приватне майно (особисті речі)

e.g. Таке велике підприємство не може **належати приватним особам**.

Таке підприємство може бути тільки **об'єктом державної власності**.

Such a big business cannot be **privately owned**. Such a business can be only **publicly owned**.

e.g. Таке велике підприємство не може **належати одному власникові**.

Such a big business cannot **be solely owned**.

e.g. Капіталізм ґрунтується на **приватній власності** на засоби виробництва.

Capitalism is based on **private ownership** on production means.

e.g. Прохід заборонено: **приватна власність**.

No trespassing here: **private property**.

e.g. Бережіть власне **майно**.

Take care of your **property**.

e.g. **Майно** компанії поділене на паї.

The company's **ownership** is divided into shares.

Liable adj. 1) такий, що підлягає /// чому? **to**; 2) такий, що несе юридичну та/або матеріальну відповідальність /// за що? **for**

e.g. Контрабандний товар **підлягає** вилученню.

Smuggled goods **are liable to** withdrawal.

e.g. Продавець **несе юридичну та/або матеріальну відповідальність** за довірений йому товар The sales person **is liable for the** merchandise entrusted to him/her.

Liability юридична та/або матеріальна відповідальність

Liabilities 1) зобов'язання (співзасновників, партнерів); 2) основні фонди, пасив, нерухоме майно

Assets обігові кошти, активи, рухоме майно

Assets and liabilities основні фонди та обігові кошти разом, актив та пасив, рухоме та нерухоме майно, баланс компанії

Foreign assets авуари

National assets національне надбання

Register перелік, список, реєстр, регістр, відомість

Item 1) пункт списку/переліку; 2) найменування

e.g. **У** переліку вісім пунктів/позицій/найменувань.

There are eight items **on** the register.

Sample зразок, приблизний/типовий/стандартний варіант

e.g. sample application

зразок заповнення заяви/ заявки

e.g. sample products

зразки готової продукції

e.g. sample test

типова контрольна робота/приблизний варіант тестових завдань

e.g. sample contract

типовий контракт

Shipment відвантаження

Dispatch відправка

To ship відвантажувати

To dispatch відправляти

Shipper 1) судновласник; 2) відправник вантажу, вантажовідправник; 3) суднохідна компанія, пароплавство

Consigner вантажовідправник

Ship-owner судновласник

Shipping company суднохідна компанія, пароплавство

Port of shipment порт відвантаження

Port of discharge порт розвантаження

e.g. **Відвантаження товару здійснюється** за графіком відвантаження.

The goods are to be shipped in conformity with the shipment schedule.

e.g. **Транспортування вантажу** з порту відвантаження у порт розвантаження **здійснюється** ...

The cargo is to be carried from the port of shipment to the port of discharge...

To meet the (market) demand задовольняти (ринковий) попит

To supply the (market) demand задовольняти (ринковий) попит

To meet hopes виправдовувати сподівання

To meet needs відповідати потребам/ задовольняти потреби

To meet expectations виправдовувати очікування

To meet requirements відповідати вимогам

To meet dates вкладатися у строки

To meet terms виконувати умови

To comply ві відповідати /// чому **with**

To comply with standards відповідати стандартам/нормам/нормативам

To comply with requirements відповідати вимогам

To comply with claims задовольняти претензії

Compliance відповідність

Accordance відповідність

Conformity відповідність

In compliance with відповідно до

In accordance with відповідно до

According to відповідно до

In conformity with відповідно до

With reference to відповідно до

Under відповідно до

e.g. за графіком відвантаження

in compliance with the shipment schedule

in accordance with the shipment schedule

according to the shipment schedule

in conformity with the shipment schedule

with reference to the shipment schedule

under the shipment schedule

(Un)compliant adj. (не)доречний (про претензії)

Compliant claim доречна претензія

Uncompliant claim = claim non-compliance недоречна претензія

To compete змагатися, конкурувати

Competition змагання, конкуренція

(Un)competitive (не)конкурентоспроможний

(Un)competitiveness (не)конкурентоспроможність

Competitor конкурент

Charge 1) абстрактний тягар у вигляді доручення/відповідальності/звинувачень/діючих розцінок, тарифів

Charge 2) електричний заряд

To charge vt 1) «грузити» дорученнями/відповідальністю/звинуваченнями/діючими розцінками, тарифами; 2) заряджати електричним струмом

with

In charge 1) відповідальний; 2) такий, що очолює

of

On the charge of за звинуваченням у

In somebody's charge/in the charge of somebody під чийось

відповідальність

To charge a price просити ціну, призначати тарифи/розцінки

Charging device/charger зарядний пристрій

To recharge заряджати (електричним струмом)

Discharge 1) скидання (води, пального); 2) вивантаження, розвантаження

To discharge 1) здійснювати скидання (води, пального); 2) вивантажувати

Port of discharge порт розвантаження

e.g. Since tomorrow he **is in charge of** our department.

Від завтра він **очолює** наш відділ.

e.g. The monitor **is in charge of** the register.

Староста **відповідає за** журнал.

e.g. I **am in charge of** all the keys and of the fire alarm.

На мені всі ключи та пожежна сигналізація.

e.g. All the keys and the fire alarm **are in my charge**.

Усі ключи та пожежна сигналізація **знаходяться під моєю відповідальністю**.

e.g. He was arrested **on the charge of** murder.

Його було заарештовано **за звинуваченням у** вбивстві.

e.g. The judge compounded **the charge**.

Суддя додав нові пункти до **звинувачення**.

e.g. officer-in-charge

відповідальний виконавець

e.g. What is the **charge** per night?

Яка **вартість проживання** на добу?

e.g. They **will charge** half less for this work.

Вони за цю роботу **візьмуть** вдвічі дешевше.

e.g. **The charges** have doubled over the last two years.

Розцінки за останні два роки зросли вдвічі.

e.g. Do not recharge.

Не ставте стару батарейку до нової.

e.g. My telephone **is being recharged**.

Мій телефон **стоїть на зарядці / заряджається**.

e.g. The full line on the **charge** indicator does not mean **overcharge**.

Суцільна смуга на індикаторі **зарядки** не означає, що вже **зарядився**.

e.g. The pilot had **to discharge** fuel.

Пілоту довелося **здійснити скидання** пального.

e.g. water discharge system

водовипуск /система зливу води

e.g. Do not hesitate to contact us.

Негайно з нами зв'яжіться.

To hesitate зволікати, тягнути час

To look forward з нетерпінням чекати /// **to**

e.g. З нетерпінням чекаємо від вас новин.

Looking forward to hearing from You.

Looking forward to Your reply.

Looking forward.

Task 12. Translate the following.

1. Шеф скоро поїде та, напевно, залишить компанію на свого брата.

2. Це все під Вашу відповідальність.

3. Хто тут головний?

4. Вже протягом багатьох років він очолює наш відділ.

5. У вас у конторі ніхто ні за що не відповідає.

6. Скільки він бере за годину?

7. Розцінки не змінювалися з минулого року.

8. Ми маємо призначити (to appoint) відповідального.

9. На ній уся звітність (reporting).

10. Робота (paper) не відповідає вимогам до оформлення (layout). (2)
11. Ви не виконуєте умови договору.
12. Вчиться укладатися в строки.
13. Наша продукція відповідає всім державним (national standards) та міжнародним стандартам. (2)
14. Відвантаження товару здійснюється двома партіями.
15. Судно покинуло порт відвантаження та взяло курс на (to hold a course for) порт розвантаження.
16. Є державні виши, але є й приватні.
17. Це підприємство не є об'єктом державної власності. Воно належить приватним власникам.
18. Не у всіх барів та ресторанів господарями є дрібні підприємці/ФОПи.

Task 13. Match the columns. Study the vocabulary below.

<p>1. Від: Dubai Iron Traders Co. Inc. Куди: ПАТ «Металургійний комбінат імені Ілліча» Кому: тому, кого зацікавить ця інформація Тема: пропозиція про співробітництво від 6 квітня 2009 року Дата відправлення: 23 квітня 2009 року Час відправлення: 09:30 за місцевим часом Шановні панове!</p>	<p>A. As per our prospective order, we are interested in purchasing Items 171.09 and 171.11 under Your quotation. Your prices are very competitive, which provides an incentive for to purchase three batches under Your quotation. We have a query here. Given that we intend to purchase more than one batch, we would really appreciate if You could possibly consider granting us a discount either off the total amount of the consignment or off the amount of the batches inside the consignment.</p>
<p>2. Просимо прийняти до уваги те, що ми ретельно вивчили Вашу пропозицію про співробітництво від 6 квітня, а також файли додатку. Просимо також прийняти до уваги те, що ми вже зв'язалися з багатьма з цих компаній, про які ви пишете.</p>	<p>B. One more question is about the payment policy. You charge 50 per cent to be prepaid as a lump sum and the other 50 per cent to be paid in installments. We would like to propose all the 100 per cent being paid in equal</p>

<p>Справа у тому, що декілька з них є також нашими партнерами. Вони всі дуже щиро висловилися про ваші методи та стиль ведення справ та сказали, що ви є дійсно надійним партнером. Ми були б дуже задоволені, якщо б ми разом налагодили довгострокове співробітництво.</p>	<p>installments under a payment schedule we could possibly develop. This is subject to further negotiations of course. Anyway, we are open to discussions and other proposals.</p>
<p>3. Стосовно нашого майбутнього замовлення, ми зацікавлені у придбанні найменувань 171.09 та 171.11 згідно з Вашим каталогом. Ваші ціни є дуже конкурентоспроможними, що стимулює нас до придбання трьох умовних партій товару згідно з вашими умовами. Ми тут маємо одне питання. Зважаючи на те, що ми маємо намір придбати більш однієї умовної партії, ми були б дуже вдячні, якщо б ви розглянули можливість надання нам знижки або з загальної вартості відвантажувальної партії або з вартості саме умовних партій у середині відвантажувальної.</p>	<p>C. From: Dubai Iron Traders Co. Inc. To: the Illyich Iron & Steel Works ATTN: business offer dated of April 6th, 2009 DM: April 23d, 2009 TM: 09:30 AM LT Dear Sirs,</p>
<p>4. Ще одне питання стосується системи здійснення платежів. Ви просите передплату 50 відсотків у якості одноразового платежу та сплату остатніх 50 відсотків на подальший поступовий виплат. Ми б хотіли запропонувати сплату усіх 100 відсотків рівними частками за графіком платежів, який ми б могли розробити. Це, звичайно, є предметом подальших переговорів.</p>	<p>D. As an alternative, we propose concluding a long-term agreement on cooperation so that all contracts we will be concluding be part and parcel thereof. We are interested in long-term cooperation. But today we want to purchase the three aforementioned batches as one consignment. Your Sincerely.</p>

У будь-якому разі, ми відкриті до дискусій та інших пропозицій.	Executive Manager for Purchases
<p>5. У якості альтернативи, пропонуємо укласти довгострокову угоду про співпрацю з тим, щоб усі контракти, що ми укладатимемо, були її невід'ємною частиною. Ми зацікавлені в довгостроковій співпраці. Але сьогодні ми хочемо спочатку придбати три вищезазначені умовні партії як одну відвантажувальну.</p> <p>Щиро Ваш, Виконавчий директор із закупівлі</p>	<p>E. Please be advised that we have thoroughly studied Your offer dated of April 6th as well as the detached files. Please also bear it in mind that we have contacted many of the companies You are writing about. The matter is some of them are our partners as well. They all have paid their highest compliments to Your methods and style of running business and said You are really a reliable partner. We would really appreciate if we could possibly adjust long-term cooperation.</p>

Vocabulary

batch	умовна партія
consignment	відвантажувальна партія
to purchase	придбати, купувати
to grant a discount	надати знижку
total amount	загальна вартість
part and parcel, integral part	невід'ємна частина
payment as a lump sum	одноразовий платіж
payment in installments	платіж на подальшу поступову виплату
in equal installments	рівними частками
payment schedule	графік платежів
long-term	довгостроковий
to conclude	укладати
to pay one's highest compliments	дуже щиро висловитися
to run business	вести справи

to be subject to further negotiations	бути предметом подальших переговорів
agreement on cooperation	угода про співпрацю
reliable	надійний
attached files	файли додатку
prepayment	передплата

To contact vt зв'язуватися (по телефону)

e.g. Я з Вами зв'яжуся.

I will contact you.

e.g. Ми б були дуже Вам вдячні, якщо б Ви, якщо це можливо...

We would really appreciate if You could possibly...

To appreciate оцінювати: висловлювати подяку

e.g. I appreciate your coming.

Дякую, що прийшли.

e.g. I appreciate your translation.

Дякую за переклад.

To evaluate оцінювати: усвідомлювати, характеризувати

Evaluator той, хто дає комусь характеристику або член журі

Evaluation оцінювання: усвідомлення

To estimate оцінювати в цифрах

Estimation оцінювання в цифрах

Estimates оцінки, підрахунки

Draft estimates кошторис

Draft budget 1) проект бюджету; 2) кошторис

Draft resolution проект рішення

Draft 1) ескіз; 2) проект, який є викладеним на папері

To overestimate переоцінювати

To underestimate недооцінювати

Self-esteem самооцінка

To assess оцінювати (знання, вміння, навички)

Assessment оцінювання (знань, вмінь, навичок)

To grade оцінювати за шкалою

Grading оцінювання за шкалою

Grade 1) елемент розподілу шкали; 2) клас (школа); 3) підсумкова оцінка (знань, вмінь, навичок) A, B, C, D, E, Fx, F; 4) марка (сталі, чавуну)

e.g. the D-grade

трійка (за семестр)

e.g. with straight A
тільки на відмінно
e.g. 6th-graders
шестикласники
e.g. B-grader
учень/студент, який має тільки «добре»
e.g. straight-A diploma
диплом з відзнакою

Incentive стимул, стимулювання

To provide incentives стимулювати, створювати стимули

To consider 1) вважати; 2) розглядати можливість, планувати

e.g. Вони вже **планують будівництво** ще одного супермаркету.

They already **consider building** another supermarket.

Task 14. Translate the following.

1. В поліції оцінили вартість крадіжки (theft) у 100 000 доларів США.
 2. Його внесок у наше спільну справу важко переоцінити. Contribution to our endeavor
 3. Ціни мою доброту. Kindness
 4. Оцінювання знань, вмій та навичок здійснюється за результатами контрольних робіт, заліків та іспитів. Knowledge and skills, tests
 4. Вони повинні вміти оцінювати ризики. Must be able
 5. Оцінка в дипломі – це ще не все. Is not a big deal
 6. Ми б були дуже Вам вдячні, якщо б Ви розглянули можливість надання нам ділянки під будівництво. Construction site
 7. Вони вже планують придбання нерухомості. An estate
 8. Ти взагалі думаєш шукати роботу? To look for a job
 9. Зроби так, як я кажу. Я думаю, вона оцінить.
 10. Суму виплати буде визначено за результатами оцінки шкоди. To determine the payment amount, damage
-

Task 15. Match the columns. Study the vocabulary below.

1. Шановні панове! Просимо прийняти до уваги, що з того часу, як ми надіслали вам повідомлення про готовність до	A. However, we hope that as the consignee, You will be fulfilling Your obligations under the Contract. As the consigner, we are
---	---

<p>відвантаження, минуло вже 10 днів. Але ваш інспектор візуального огляду вантажу досі не прибув у порт відвантаження для здійснення візуального огляду та підписання дозволу на відвантаження та протоколу огляду. Зважаючи на те, що таке трапилось з першою ж партією вантажу, маємо визнати, що такий початок не дає нам підстав для сподівання на краще.</p>	<p>still fulfilling ours. Please bear it in mind that under Clause 5.3., should the shipment schedule be disrupted or the survey be delayed, the consignee is to bear a penalty at the rate of 0.3 per cent for every day of the delay.</p>
<p>2. Однак ми сподіваємось на те, що ви як вантажоодержувач, все ж таки будете виконувати свої контрактні зобов'язання. Ми як вантажовідправник свої поки що виконуємо. Нагадуємо, що згідно з пунктом 5.3., за зрив графіку відвантаження або за затримку візуального огляду вантажу на вантажоодержувача нараховується пеня у розмірі 0.3 відсотків за кожен день затримки.</p>	<p>B. We do not intend to resort to the Penalty Clause since we have just begun meeting the terms of the contract. All that irritates us is that the shipment schedule may happen to be disrupted. Please also bear it in mind that under Clause 2.4., the first consignment is to arrive in the port of discharge as early as on August 28th, which is already stipulated with the port's authorities and with the guys who will be directly involved in cargo handling. They say that should the vessel arrive behind the call schedule, the cargo will be handled very slowly, which may lead to demurrage and to disruption of all the existing schedules.</p>
<p>3. Ми не маємо намірів щодо звертання до пункту «Штрафні санкції» тому, що ми ще тільки почали виконувати умови контракту. Усе, що нас дратує, це</p>	<p>C. On the basis of the aforementioned, please attend to the problem and asap advise us of Your surveyor's arrival date. Looking forward</p>

<p>те, що може трапитися зрив графіку відвантаження. Також нагадуємо, що відповідно до пункту 2.4., перша партія вантажу повинна прибути у порт розвантаження вже 28 серпня, що вже узгоджено із адміністрацією порту та із відповідними службами, що будуть безпосередньо займатися вантажопереробкою. Вони кажуть, що якщо судно прибуде з запізненням від графіку заходу, то роботи з вантажопереробки будуть здійснюватися дуже повільно, що може призвести до простою та зриву усіх існуючих графіків.</p>	
<p>4. На підставі усього сказаного просимо зайнятися проблемою та негайно повідомити нас про дату прибуття вашого інспектора візуального огляду вантажу. З нетерпінням чекаємо.</p>	<p>D. Dear Sirs, Please be advised that since we sent You the notification of readiness for shipment, 10 days have already passed. However, Your surveyor has not yet arrived in the port of shipment in order to survey the cargo and sign the note of release for shipment and the survey report. Given that this has occurred to the very first consignment, we must admit such a beginning does not give us any reasons to hope for the better.</p>

Vocabulary

notification of readiness for shipment	повідомлення про готовність до відвантаження
demurrage	простій
surveyor	інспектор візуального огляду вантажу
port of shipment/dispatch	порт відвантаження

port of discharge	порт розвантаження
to survey the goods	здійснити візуальний огляд вантажу
survey report	протокол візуального огляду вантажу
note of release for shipment	дозвіл на відвантаження
consigner	вантажовідправник
consignee	вантажодержувач
to fulfill obligations under the contract	виконувати контрактні зобов'язання
clause	пункт/розділ
shipment schedule	графік відвантаження
to disrupt	зірвати (якийсь захід)
disruption	зрив (якогось заходу)
penalty	штрафні санкції/пеня, штраф
at the rate of _ per cent	у розмірі _ відсотків
delay	затримка
to meet the terms	виконувати умови
port's authorities	адміністрація порту
cargo handling	вантажопереробка
behind the call schedule	із запізненням від графіку заходу

To notify сповіщати, повідомляти /// про що? **of**

To advise сповіщати, повідомляти /// про що? **of**

Advice сповіщення, повідомлення

Notification сповіщення, повідомлення

Notice сповіщення, повідомлення

 e.g. **У разі появи цієї людини** в ігровій залі негайно викликайте поліцію.

Should this man turn up in the game room, call the security at once.

e.g. **За несвоєчасне повернення тари на Покупця накладається пеня.**

Should the Buyer fail to return the packing tare in time, he is to suffer a penalty.

e.g. **У разі появи мерехтіння зображення** переставте антену.

Should the picture blur, re-orientate the aerial.

e.g. **За затримку відвантаження товару** Продавець сплачує штраф.

Should the Seller delay shipment of the goods, he is to pay a penalty.

e.g. відповідне рішення
the related decision
e.g. відповідний документ
the related document
e.g. відповідні заходи
the related measures

Call захід (судна в порт)
To call at a port заходити (в порт)
Port of call порт заходу
Call sign позивний (судна підчас заходу)
e.g. Судно на Маріуполь не іде.
The vessel is not calling at Mariupol.

Task 16. Translate the business letter. Study the vocabulary below.

Шановні керівники ТОВ «Скіф Шиппінг»!

Просимо прийняти до уваги, що 22 вересня до вашого порту заходить теплохід із нашими контейнерами. Осідання теплоходу складає _ метричних тон. Додаємо дані про просідання судна на ніс та на корму. Приблизний час прибуття – 13:30 за Гринвічем.

Просимо повідомити нас, чи не очікується черга на рейді або біля причалів. Як це виходить з ваших попередніх повідомлень, з восьми причалів тільки два є придатними до переробки контейнерів. Отже, нас цікавить стан третього та сьомого причалів.

Просимо також повідомити нас про те, чи є можливість швидкої перевалки вантажу з причалу безпосередньо до відкритих вагонів. Якщо ні – які можуть виникнути проблеми. У попередньому вашому листі ви писали про зміни у портових розцінках, тому що їх не змінювали протягом кілька років.

У цьому зв'язку, просимо також нам надіслати нам викладення щодо оновлених розцінок стосовно лоцманського проведення, якірної стоянки, швартування, розвантаження/перевантаження, переміщення вантажу, а також вказати загальну суму.

Крім того, зважаючи на те, що наше судно вперше заходить до порту Маріуполь, ми були б дуже вдячні, якщо ви б надіслали нам вимоги санітарних служб порту для того, щоб капітан зміг запобігти простою та затримок щодо отримання дозволу на захід або на вихід.

Чекаємо з нетерпінням.

motor vessel	теплохід
crate	контейнер
to call at a seaport	заходити до порту
deadweight	осідання
metric tonne	метрична тонна
for-/aft-draft	дані про просідання судна на ніс та на корму
ETA (Estimated Time of Arrival)	приблизний час прибуття
congestion	завантаженість (автомагістралей), черги, корки
roadstead	рейд
berth	причал/термінал
quay	причал (весь причал з терміналами)
to transship/to reload the cargo	здійснити перевалки вантажу
transshipment	перевалка вантажу
leman truck	відкритий вагон
port's charges	портові розцінки
breakdown	викладення
pilotage	лоцманське проведення
anchorage	якірна стоянка
mooring/unmooring	швартування
unloading/reloading	розвантаження/перевантаження
cargo shifting	переміщення вантажу
ship's master	капітан судна
the port's sanitary requirements	вимоги санітарних служб порту
free pratique	дозвіл санітарних служб порту на захід судна до порту або на вихід з нього

e.g. Очікується черга на рейді та біля причалів.

The roadstead and the berths are expected to be congested.

e.g. Ключові автомагістралі перевантажені (корки).

The key public streets are congested.

To load вантажити, завантажувати

To unload розвантажувати

Loading навантаження, завантаження

Unloading розвантаження

Loading works навантажувальні роботи

Unloading works розвантажувальні роботи

Shift 1) зсув, переміщення 2) зміна

To shift зсувати, переміщувати

The morning shift перша зміна

The afternoon shift друга зміна

The night shift третя/нічна зміна

Shift foreman начальник зміни, змінний майстер

Day-shift schedule розклад чергувань, графік змін

e.g. Простіше переставити судно з одного причалу на інший, а ніж переміщувати вантаж.

It is easier to shift the vessel from one berth to another than shift the cargo.

To transship the cargo здійснювати перевалку вантажу на інший транспорт

Carriage = car вагон (зазвичай пасажирський)

Truck товарний вагон або вантажний автомобіль

Passenger car пасажирський вагон

Street car трамвай

Railroad truck товарний вагон

Motor truck вантажний автомобіль

Motor car легковий автомобіль

Motor cars and trucks легковий та вантажний автотранспорт

Van критий вагон або автофургон

Railroad van критий вагон

Motor van автофургон

Minivan середньогабаритний вантажний автомобіль або вантажопасажирський мікроавтобус

Tank бак, резервуар (якщо не танк)

Tank car вагон-цистерна

Gondola car напіввагон

Leman truck відкритий товарний вагон

Passenger carriages пасажирські перевезення

Cargo carriages вантажні перевезення

Land area of a seaport наземна територія порту

Water area of a seaport акваторія порту

Seaway фарватер

Pilot 1) лоцман; 2) пілот (якогось окремого літаку)

To pilot vessels здійснювати лоцманське проведення суден

Aviator 1) пілот, льотчик (професія); 2) авіаконструктор

Pilot station / PSTN лоцманська стоянка

Shipyard судноремонтний завод

Haven гавань, бухта

Harbor гавань

Harbor master капітан порту

The docks доки

Wharf верф

Task 17. Translate the following.

1. Навантаження та розвантаження товару здійснюється у дві зміни.
2. Транспортування вантажу здійснюється до проміжного (intermediary) пункту призначення, де здійснюється його перевалка на інший транспорт (vehicle).
3. Проведення суден з рейду до причалів здійснюється доволі повільно. У порті є лише один лоцманський катер.
4. цивільні пілоти та військові льотчики
5. Де другий пілот?
6. До заходу у порт капітан судна зв'язується з капітаном порту.

Task 18. Translate the business letter. Study the vocabulary below.

Шановні панове!

У відповідь на Ваш лист від 22.11., в якому Ви нас просили повідомити Вас про умови придбання нашої продукції, прийміть до уваги, що нашою постійною системою отримання платежів є підтверджений безвідкличний акредитив, який Ви повинні відкрити на наше ім'я на термін у 12 місяців не пізніше 5 банківських днів з дати підписання контракту. Наші умови оплати – це вексель акцептування з відстроченням платежу, усі подробиці якого надаються у файлах додатку. В термін не пізніше 2 календарних днів з дати відкриття акредитиву Ви нам про це повідомляєте.

Оскільки загальну суму, згідно з майбутнім контрактом, який ми обидва сподіваємось підписати, буде поділено на 4 частки, кожна частку, що дорівнює черговим 25 відсоткам, треба буде переказувати кожні три

місяці поточного року. Відповідні повідомлення треба нам надсилати не пізніше 5 банківських днів з дати отримання Повідомлення про Готовність до Відвантаження кожної партії товару.

Перший переказ у розмірі 25 відсотків від загальної суми необхідно здійснити в термін 5 банківських днів з дати отримання Повідомлення про Готовність до Відвантаження. Ми беремо на себе зобов'язання повідомляти Вас про отримання вищезазначеної суми.

Від імені свого вищого керівництва я також хотів би Вас повідомити про те, що ми зв'язалися з декількома із Ваших ділових партнерів, які дуже щиро висловилися про Ваш стиль ведення справ та підтримання ділових стосунків. На підставі вищезазначеного, ми сподіваємось на те, що ми зможемо налагодити довгострокове та плідне співробітництво заради взаємної вигоди.

to notify	повідомити
remittance	переказ (коштів)
to remit	переказувати (кошти)
at the rate of	у розмірі (відсотків)
to undertake	взяти на себе зобов'язання
receipt	отримання
installment	частка (загальної суми)
on behalf of	від імені
superior management	вище керівництво
to pay one's highest compliments	дуже щиро висловитися
to maintain business cooperation	підтримувати ділові стосунки
within	в термін/не пізніше
to adjust long-term and fruitful cooperation	налагодити довгострокове та плідне співробітництво
mutual benefit	взаємна вигода
to equal: vt	дорівнювати

e.g. Сторони **зобов'язуються** / **беруть на себе зобов'язання** забезпечити своєчасний обмін інформацією.

The Parties **undertake** to provide for timely exchange of information.

Task 19. Translate the business letter. Study the vocabulary below.

Тема: виконання платіжних зобов'язань за Контрактом № 15620.302

Нам дуже неприємно, але ми змушені поскаржитися на те, що так і не отримали суму в 1.500 доларів США за рахунком-фактурою 3789.11. Це є сума, яку Ви нам винні за послуги, що отримала Ваша весела компанія у порту відвантаження за вищезазначеним Контрактом. Дозвольте Вам нагадати про те, що судно мало не зазнало аварії через провину капітана та для того, щоб потрапити до судремзаводу, Вам знадобився буксир.

Ще 05.11. ми надіслали Вам повторне прохання про переказ суми, якої бракує. Але поки що безрезультатно. Це вже не вперше Ви прострочуєте платежі і це обурливе. Попередній платіж за простій у порту Антверпену, що мав місце за Вашої вини, був також прострочений.

Ми також змушені Вам нагадати про те, що згідно з пунктом «Штрафні санкції» (див. Пункт 7.7), **у разі затримки платежу більше, ніж на 3 дні**, Вам доведеться сплатити штраф у розмірі 0,3 відсотка за кожний день прострочення. Просимо якомога скоріше зайнятися цією проблемою та повідомити нас про причини виникнення таких ситуацій.

<i>payment obligations</i>	платіжні зобов'язання
<i>to meet with a wreck</i>	зазнати аварії (про судно або потяг)
<i>through smb.'s fault</i>	з чиеї-небудь вини
<i>tugboat</i>	буксир
<i>outstanding amount</i>	сума, якої бракує
<i>overdue payment</i>	прострочений платіж

Theme 3.

Terms of payment

Task 1. Read and translate the following, using the terminology of the right column.

In adjusting their business cooperation and before signing a sales contract, the Parties to a prospective contract are to stipulate such key issues as the dates of payment (1) and the terms of payment (2) also referred to as the mode of payment (3) .	<ol style="list-style-type: none"> 1. строки платежу 2. умови платежу 3. форма оплати 4. платіжні документи 5. вексель 6. рахунок-фактура 7. акредитив
---	---

Each particular sales contract is accompanied by the **billing documents (4)**, such as a **billing draft (5)** also referred to as a **bill (5)** or a **promissory note (5)**, a **commercial invoice (6)** also referred to as an **invoice (6)**, and a **letter of credit (7)**.

A billing draft / promissory note is a written obligation to pay a certain amount of money on a specified date. The one who bears a note is referred to as a **note-bearer or a drawer (8)**. The one who has assumed the payment obligation is referred to as a **drawee (9)**. There are two types of billing drafts: the **sight draft (10)** and the **acceptance draft (11)** also referred to as the **bill of exchange (B/E) (11)**. The date of payment under a billing draft is referred to as the **maturity date (12)**. When the maturity date comes, they say that **the bill is mature (13)**.

Once signed by the drawee and given to the note-bearer, the sight draft can be sold and bought, given as present and inherited. As soon as such a note is mature, the note-bearer presents it to the drawee for payment. The latter is **to pay at sight (14)**, i.e. as soon as he has seen the bill.

If the Parties have stipulated the acceptance draft as the mode of payment, the drawee is to write **ACCEPTED (15)** in the respective graph across the bill drawn up in duplicate, which means acceptance of the maturity date. This done, the Parties exchange the notes. That is why acceptance drafts are more often referred to as bills of exchange.

The letter of credit (L/C) is considered to be the most efficient mode of payment. A letter

8. векселетримач
9. векселедавець / трасат
10. вексель на пред'явника
11. вексель акцептування з відстроченням платежу
12. строк погашення векселю
13. настав час погашення векселю
14. сплатити у момент пред'явлення векселю
15. акцептовано
16. покритий
17. підтверджений
18. револьверний
19. безвідкличний
20. до інкасо

of credit is issued by the Buyer's bank in the Seller's name in order to confirm the Buyer's eligibility for this particular sales contract, which secures the Seller from possible failures and delays in payment.

A letter of credit can be **covered (16)**, which means protected by the bank's liabilities; **confirmed (17)**, which means countersigned by the bank's operating manager; **revolving (18)**, which "revolves" or automatically renewed each time a similar contract is concluded; and **irrevocable (19)**, which means that it cannot be revoked. The bank will start servicing a contract as soon as the Parties present all the billing and the cargo accompanying documents **for collection (20)**.

Terms умови (виконувати)

Conditions умови (навколишня обстановка)

To meet the terms виконувати умови

e.g. умови оплати

terms of payment

e.g. умови поставки

terms of delivery

e.g. погодні умови

weather conditions

e.g. житлово-побутові умови

living conditions

e.g. умови праці

working conditions

СТРОК, ТЕРМІН

Period of time проміжок часу

Date дата

To meet the dates вкладатися в строки

e.g. Дев'ять місяців – це дуже великий **термін**.

Nine months are a very long **period of time**.

e.g. **Строки** поставки зазначено в договорі.

The delivery **dates** are specified in the contract.

e.g. **у термін не пізніше** трьох календарних днів **з моменту здійснення відвантаження першої партії товару** / **протягом** трьох календарних днів **з моменту здійснення відвантаження першої партії товару** **within** three calendar days **since the first consignment is/was shipped**

Deadline граничний термін

Term 1) термін; 2) термін позбавлення волі; 3) семестр

To serve one's term відбувати термін

Training course термін навчання

(In)valid adj. (не)дійсний

e.g. Ваша віза недійсна.

Your visa is invalid.

e.g. дійсний до

valid to

Validity period термін дії

To expire стікати (про терміни)

Expiration date строк стікання

On expiration / on expiry за стіканням

Expiry date / BEST BEFORE/ EXP термін придатності

To store зберігати

Storage зберігання

Storage life термін зберігання

Shelf life термін зберігання

Warranty гарантійний термін експлуатації / гарантійні зобов'язання виробника

Warrant депеша, ордер, довіреність, повістка

To warrant надавати санкцію, офіційно дозволяти

e.g. unwarranted rally

несанкціонований мітинг

e.g. unwarranted market

стихийний ринок

e.g. unwarranted use

несанкціоноване використання (порушення авторських прав)

e.g. search warrant

ордер на обшук

e.g. warrant of arrest

ордер на арешт

To bear (bore; borne) нести (тягар)

e.g. Хтось має понести за це відповідальність.

Someone must bear responsibility for it.

e.g. Продавець несе всі витрати з транспортування вантажу.

The Seller is to bear all costs **arising under** carriage of the cargo.

e.g. Усі витрати з транспортування вантажу відносяться до рахунку Продавця / несе Продавець.

All costs **arising under** carriage of the cargo **are to be borne by** the Seller.

Bill аркуш паперу з інформацією: накладна, рахунок до сплати, законопроект або закон, вексель/банківська тратта, купюра/банкнота, відомість, ін.

e.g. railway bill

залізнична накладна

e.g. airway bill

авіаційна накладна

e.g. bill on education

закон про освіту

Bill of lading коносамент

To lade (laded; laden) 1) насичувати (хімія: киснем), збагачувати (хімія: руду); 2) вантажити

e.g. Іде завантаження ящиків у фури. PROCESS/ACTION

Boxes are being **loaded** onto motor vans.

e.g. Іде фура, вантажена металобрухтом. STATE/ATTRIBUTE

A motor van laden with scrap metal is coming.

Lading 1) насичення (хімія: киснем), збагачення (хімія: руди); 3) навантаження

(Im)mature (не)зрілий (про абстракції)

To mature зріти (не вишні)

Maturity зрілість (не бананів)

e.g. sexual maturity

статева зрілість

e.g. The course thesis is still immature.

Курсова робота ще сира (недопрацьована).

e.g. A plan has matured in my head.

В мене в голові дозрів план.

e.g. The bill is mature.

Підійшов строк погашення векселю.

To present for payment пред'являти до сплати

At sight у момент пред'явлення

In uniplicate у одному примірнику

In duplicate у двох примірниках

In triplicate у трьох примірниках

Copy примірник

To sign підписувати

To countersign візувати, ставити контрольний підпис

Signature підпис

Countersignature віза, контрольний підпис

To revoke відкликати

Irrevocable безвідкличний

Task 2. Translate the following.

1. Сплата за поставлений товар здійснюється (to make) у термін не пізніше п'яти банківських днів з моменту отримання повідомлення про готовність до відвантаження.
 2. Які строки подання (to submit) документів?
 3. Термін дії договору не обмежений.
 4. За стіканням терміну, який зазначений у всіх документах, укладається новий (another) договір.
 5. Усі строки вже стекли.
 6. Заборгованість (arrear) має бути ліквідовано у двотижневий термін.
 7. Вчиться вкладатися в строки.
 8. Термін поставки вважається за десять місяців з моменту підписання контракту.
 9. Телефон не старий, але вже стекла гарантія.
 10. Строк стікання зазначено на останній сторінці.
 11. Заяву підписує начальник відділу та візує заступник генерального директора.
 12. Усі витрати з оформлення митних документів (customs clearance) відносяться до рахунку Покупця.
 13. Зберігання товару здійснюється на спеціальних складах.
-

Task 3. Translate the business letter. Study the vocabulary below.

Шановні панове!

У відповідь на Ваш лист від 03.08., у якому Ви просите повідомити Вас про умови придбання нашої продукції, прийміть до уваги, що наші ціни не мінялися з часу розташування Вами попереднього замовлення.

Але ми внесли деякі корективи до системи здійснення платежів. Мабуть, Ви пам'ятаєте, що ми раніше наполягали на векселі на пред'явника. Але тепер ми пропонуємо вважати постійною формою оплати вексель акцептування.

Звичайно, якщо у Вас виникнуть якісь заперечення або інші пропозиції, ми завжди відкриті для обговорення цієї проблеми. Але сподіваємось, що наш варіант буде для Вас зручнішим за попередній.

Наші реквізити також не змінилися. З нетерпінням чекаємо на Вашу скорішу відповідь. Хай щастить!

to make amendments	вносити корективи
documents against payment	вексель на пред'явника
documents against acceptance	вексель акцептування

Task 4. Translate the business letter. Study the vocabulary below.

Тема: рахунок-фактура 01-435.67

Шановні панове!

Ми отримали вищезазначений рахунок, але боїмося, що у ваших підрахунках є помилка. Згідно з Вашими умовами придбання та преїскурантами, загальна сума повинна складати 30.457.00. доларів США. Згідно з Вашим рахунком, ми маємо сплатити за поставку 30.557.00. доларів.

Маємо пропозицію ще раз прорахувати суму. Ми вже проглянули декілька позицій – поки що не дуже ретельно – та з'ясували, що є розбіжність щодо вартості послуг технічного обслуговування на нашому виробничому об'єкті.

Згідно з пунктом 4.5 нашого Контракту, Ви як Продавець, у разі виявлення заводського дефекту несете усі витрати, пов'язані з технічним обслуговуванням. У рахунку визначено, що ми повинні сплачувати 07.128.00. доларів кожні три місяці експлуатації. Ми й гадки не маємо, як це можна вважати за справедливе. За нашими підрахунками, вищезазначена сума має бути меншою як мінімум на тисячу, навіть якщо прийняти до уваги те, що кожні три місяці до нас повинні завітати Ваші спеціалісти (див. пункт 6.3).

Ми визнаємо те, що усі витрати, пов'язані з негараздами, які виникають через нашу недбалість або неналежну експлуатацію, відносяться до нашого рахунку (знов див. пункт 4.5).

Однак, оскільки ми з Вами співпрацюємо протягом вже довгого часу та вже налагодили довгострокові стосунки, сподіваємось, що найближчим часом буде знайдено конструктивне вирішення цієї проблеми.

З нетерпінням чекаємо

calculations	підрахунки
maintenance	технічне обслуговування
defect of workmanship	заводський дефект
operation	експлуатація
malfunction	поломка, несправність
unit	позиція (списку, переліку)
inappropriate operation	неналежна експлуатація
production site	виробничий об'єкт
to deal with smb.	співпрацювати з кимось
maintenance charges	вартість послуг технічного обслуговування
discrepancy	розбіжність

e.g. Усі витрати, пов'язані з транспортуванням товару, **відносяться до рахунку Продавця / несе Продавець.**

All costs **arising under** carriage of the cargo **are to be borne by** the Seller.

e.g. **У разі виникнення позаштатної ситуації** черговий офіцер піднімає тривогу.

Should an emergency occur, the officer on duty is to give an alarm.

<i>payment obligations</i>	платіжні зобов'язання
<i>to meet with a wreck</i>	зазнати аварії (про судно або потяг)
<i>through smb.'s fault</i>	з чиєї-небудь вини
<i>tugboat</i>	буксир
<i>outstanding amount</i>	сума, якої бракує
<i>overdue payment</i>	прострочений платіж

Task 5. Translate the business letter. Study the vocabulary below.

Тема: виконання платіжних зобов'язань за Контрактом № 15620.302
Нам дуже неприємно, але ми змушені поскаржитися на те, що так і не отримали суму в 1.500 доларів США за рахунком-фактурою 3789.11. Це є сума, яку Ви нам винні за послуги, що отримала Ваша весела компанія у порту відвантаження за вищезазначеним Контрактом. Дозвольте Вам нагадати про те, що судно мало не зазнало аварії через провину капітана та для того, щоб потрапити до судремзаводу, Вам знадобився буксир.

Ще 05.11. ми надіслали Вам повторне прохання про переказ суми, якої бракує. Але поки що безрезультатно. Це вже не вперше Ви прострочуєте платежі і це обурливе. Попередній платіж за простій у порту Антверпену, що мав місце за Вашої вини, був також прострочений.

Ми також змушені Вам нагадати про те, що згідно з пунктом «Штрафні санкції» (див. Пункт 7.7), у разі затримки платежу більше, ніж на 3 дні, Вам доведеться сплатити штраф у розмірі 0,3 відсотка за кожний день прострочення. Просимо якомога скоріше зайнятися цією проблемою та повідомити нас про причини виникнення таких ситуацій.

UNIT 2
SALES CONTRACT
Theme 1
Incoterms

Task 1. Translate the Incoterms with the help of the prompts in bold type.

1) EXW = EX WORKS Самостійне вивезення

Продавець відповідає за **забезпечення наявності Вантажу (1)** на його території **(2)** в **обумовлений день** та в **узгоджений час (3)**. Покупець в **обумовлений день** та в **узгоджений час** відповідає за **забезпечення наявності свого транспорту (4)** під **транспортування Вантажу (5)** на території **Продавця (6)**. Навантаження **відноситься до рахунку Покупця (7)**, який здійснює завантаження Вантажу на свій транспорт на території Продавця та здійснює його транспортування у кінцевий пункт призначення.

(1) to make the Cargo available

(2) premises

(3) on the stipulated date and at the specified time

(4) to make his vehicle(s) available

(5) meant to carry the Cargo

- (6)at the Seller's premises
 - (7)to be borne by the Buyer
-

2) FCA = Free Carrier Вільно в Перевізника = Франко-Перевізник

Продавець укладає договір (суб)підряду (1) або договір про поставку (2) з вантажним АТП (3), яке у вищезазначеному договорі іменується (4) Перевізником (5) або з Експедитором /Експедиторською Компанією (6). За договором (суб)підряду/про поставку Перевізник/Експедитор /Експедиторська Компанія зобов'язується (7) здійснити поставку Вантажу на територію Покупця або в інший кінцевий пункт призначення та, в обумовлений день та в узгоджений час, передати Вантаж Покупцеві. **Здавання-приймання Вантажу здійснюється (8)** у зазначеному в договорі (суб)підряду/про поставку пункті призначення. **Варто зазначити (9),** що Перевізник/Експедитор /Експедиторська Компанія є **підзвітним /підзвітною (10)** Продавцеві, не Покупцеві, що означає, що Продавець **несе великі ризики (11), пов'язані з (12)** транспортуванням.

- (1)subcontract
 - (2)contract on delivery
 - (3)hauler
 - (4)to be referred to as
 - (5)Carrier
 - (6)Forwarding Agent = Forwarder
 - (7)to undertake
 - (8)to transfer and receive the Cargo
 - (9)It is noteworthy that
 - (10) to be accountable to
 - (11) to bear great risks
 - (12) arising under
-

3) FAS = Free Alongside Ship Вільно Вдовж Борту Судна

Продавець в обумовлений день та в узгоджений час **забезпечує (1)** доставку Вантажу в порт відвантаження та **розкладає його на причалі вдовж борту зафрахтованого судна (2)**. Здавання-приймання Вантажу здійснюється на причалі. Після проходження процедури здавання-приймання усі витрати з навантаження та транспортування у порт розвантаження несе Покупець. **Митні документи на вивезення Вантажу оформлює (3)** Продавець.

- (1)To provide vi /// for

-
- (2) to place it on the quay alongside the freighted vessel
 - (3) to clear the Cargo for export = to clear the Cargo outwards
-

4) FOB = Free on Board Вільно на Борті

Продавець в обумовлений день та в узгоджений час забезпечує доставку Вантажу в порт відвантаження та здійснює його завантаження на борт зафрахтованого судна, де відбувається процедура здавання-приймання. **Перехід (1)** відповідальності від Продавця до Покупця відбувається в момент **проходження Вантажу над леєрними огороженнями на борту судна (2)**. Покупець несе всі витрати з транспортування Вантажу в порт розвантаження. **Оформлення митних документів на вивезення Вантажу (3)** відноситься до рахунку Продавця.

- (1) to be transferred/forwarded
 - (2) to pass over the ship's rail
 - (3) outward clearance = clearance for export
-

5) CFR = Cost & Freight Відвантаження без Страховки

Продавець в обумовлений день та в узгоджений час забезпечує доставку Вантажу в порт відвантаження та здійснює його завантаження на борт зафрахтованого судна. **Страховку на Вантаж придбає (1)** Покупець, який несе всі витрати, пов'язані з подальшим транспортуванням. Митні документи на вивезення Вантажу оформлює Продавець.

- (1) to procure an insurance
-

6) CIF = Cost, Insurance & Freight Відвантаження та Страховка

Продавець в обумовлений день та в узгоджений час забезпечує доставку Вантажу в порт відвантаження, здійснює його завантаження на борт зафрахтованого судна та придбає страховку. Покупець несе всі витрати, пов'язані з подальшим транспортуванням. Оформлення митних документів на вивезення Вантажу відноситься до рахунку Продавця.

7) CPT = Carriage Paid To (place of destination) Транспортування до Проміжного Пункту Призначення без Страховки

Продавець оформлює митні документи на вивезення Вантажу з **країни Продавця (1)**, та Покупець оформлює митні документи на ввезення Вантажу в **країну Покупця (2)**. Продавець також несе всі витрати,

пов'язані з завантаженням у порті відвантаження та з транспортуванням Вантажу в порт розвантаження. Страхівку придбає Покупець. Він також несе витрати, пов'язані з розвантаженням та подальшим транспортуванням.

(1)country of export

(2) country of import

8) CIP = Carriage & Insurance Paid To (place of destination)

Транспортування до Проміжного Пункту Призначення та Страхівка

Продавець оформлює митні документи на вивезення Вантажу з країни Продавця та придбає страховку; Покупець оформлює митні документи на ввезення Вантажу в країну Покупця. Продавець також несе всі витрати, пов'язані з відвантаженням у порті відвантаження та з подальшим транспортуванням Вантажу в порт розвантаження. Витрати, пов'язані з подальшим транспортуванням несе Покупець.

9) DDU Delivered Duty Unpaid Доставка без Сплати Мита

Продавець відповідає за доставку Вантажу в пункт призначення та оформлює митні документи на вивезення з країни Продавця. Покупець відповідає за оформлення митних документів на ввезення в країну Покупця та сплачує **мито (1)**. Розвантаження та подальше транспортування відноситься до рахунку Покупця.

(1)customs duty

10) DDP Delivered Duty Paid Доставка із Сплатою Мита

Ці умови є цілком не сприятливими для Продавця, оскільки він фактично **виконує доставку від дверей до дверей (1)** та несе всі витрати з транспортування у пункт призначення та з оформлення митних документів на вивезення та на ввезення із сплатою мита. Відповідальність Покупця полягає у прийманні Вантажу в обумовленому пункті призначення, який, зазвичай, є портом розвантаження.

(1)to effect door-to-door delivery

11) DES = Delivered EX Ship Доставка без Розвантаження

Продавець в обумовлений день та в узгоджений час забезпечує доставку Вантажу в порт розвантаження та оформлює митні документи на вивезення. Здавання-приймання Вантажу здійснюється на борту судна. Покупець оформлює митні документи на ввезення, а також несе

всі витрати, пов'язані з вивантаженням на причал у порті розвантаження.

12) DEQ = Delivered EX Quay Доставка з Розвантаженням

Продавець в обумовлений день та в узгоджений час забезпечує доставку Вантажу в порт розвантаження та оформлює митні документи на вивезення. Продавець також здійснює вивантаження на причал, розклавши Вантаж вдовж борту судна, де відбувається здавання-приймання. Перехід відповідальності від Продавця до Покупця відбувається в момент проходження Вантажу над леєрними огороженнями на борту судна. Митні документи на ввезення оформлює Покупець.

13) DAF = Delivered At Frontier Доставка до Митного Кордону

Продавець здійснює доставку Вантажу до митного кордону та оформлює документи на вивезення. Покупець в обумовлений день та в узгоджений час приймає Вантаж у Продавця на митному кордоні, оформлює документи на ввезення та несе всі витрати з подальшого транспортування.

14) FOT = Free On Truck Вільно у Вагоні

Продавець здійснює доставку Вантажу в залізничних вагонах на станцію призначення. Здавання-приймання Вантажу відбувається у вагонах. Покупець, якщо є потреба, здійснює вивантаження Вантажу на перон та на несе всі витрати з подальшого транспортування.

15) FOR = Free on Rail Вільно на Пероні

Продавець здійснює доставку Вантажу в залізничних вагонах на станцію призначення та здійснює вивантаження на перон, розклавши Вантаж вдовж вагонів, де відбувається здавання-приймання. Покупець несе всі витрати з подальшого транспортування Вантажу.

Task 2. Translate the following.

Оплата за Товар здійснюється в банк Продавця таким чином: 100% передоплата загальної вартості погодженої щомісячної партії Товару надходить на банківський рахунок Продавця банківським переказом протягом 2 (двох) банківських днів від дати отримання рахунку-фактури Продавця. Датою платежу вважається дата надходження грошових коштів на банківський рахунок Продавця. Оплата здійснюється на

підставі рахунку-фактури Продавця та гарантійного листа від Продавця на адресу банку Покупця (у разі необхідності).

Task 3. Translate the following. Study the vocabulary below.

Остаточні розрахунки з оплати за цим Контрактом здійснюються по завершенню відвантаження річної партії Товару та виконання всіх умов цього Контракту. Сторони підписують Акт Звірки, що дозволяє врахувати загальну вартість поставленого Товару. Акт укладається, як фінансовий документ. Необхідні такі документи:

- а) підписаний рахунок-фактура, оригінал та три копії на повну вартість фактичного відвантаження;
- б) повний комплект бортових коносаментів;
- в) сертифікат якості та кількості, виданий інспекційною службою, призначеною Покупцем та Продавцем;
- г) сертифікат походження: один оригінал і три копії;
- д) страховий поліс на 110% вартості вантажу складений на Продавця, оригінал і три копії.

Якщо Продавець не виконав своїх зобов'язань поставки товару протягом 60 (шістдесят) днів після виконання Покупцем умов п. 5 цього Додатку, то Покупець має право відкликати грошові кошти з рахунку.

Якщо Продавець, отримавши необхідний банківський документ від Покупця, затримає поставку Товару згідно з графіком, погодженим між Сторонами, то Продавець сплачує Покупцю штраф у розмірі 0,1% від вартості непоставленого Товару за кожний день прострочення, але не більш ніж 5 % (п'яти відсотків) від вартості непоставленого Товару, що не звільняє Продавця від виконання його зобов'язань за Контрактом.

Якщо Покупець не виконає своїх зобов'язань з оплати за поставлений Товар, то Продавець має право виставити штраф у розмірі 0,1 % від суми заборгованості за кожний день прострочення, але не більш 5% від суми заборгованості.

<i>assumption of liabilities</i>	прийняття зобов'язань
<i>to undertake to pay</i>	взяти на себе зобов'язання сплатити
<i>to discharge all debts and liabilities</i>	виділити кошти на погашення боргів
<i>payables and obligations</i>	грошові зобов'язання, що підлягають оплаті

<i>absolute, contingent, unasserted funds</i>	абсолютні, непередбачені, незаявлені кошти
<i>defined herein</i>	визначені у даній угоді
<i>total aggregate purchase price for the assets</i>	загальна сукупна ціна активів
<i>equal to the amounts at which such assets are set forth on Seller's books</i>	рівна сумам, на які ці активи записані у бухгалтерських книгах продавця
<i>to determine on a reasonable basis</i>	визначити на розумних підставах
<i>allocation of the price</i>	асигнування ціни
<i>available funds</i>	наявні фонди
<i>expressed and implied warranties</i>	недвозначно висловлені гарантії, чи ті гарантії, що припускаються

Task 4. Translate the following.

Термін поставки

Назване в пункті 1 контракту обладнання повинно бути доставлено у повному комплекті в такий термін: _____. До названого терміну обладнання повинно бути виготовлено відповідно до умов контракту, випробувано, упаковано, марковано та поставлено. З усіх питань, пов'язаних із відправленням вантажу, Продавець повинен дотримуватися вказівок Покупця чи його експедитора. Не пізніше 1-го числа кожного місяця, який передує місяцю відвантаження, Продавець направляє Покупцеві телеграфне повідомлення про дату готовності обладнання до відвантаження із зазначенням ваги та кубатури вантажу. Таке ж повідомлення Продавець направляє експедитору Покупця. Протягом 24 годин після здійснення відвантаження Продавець повідомляє Покупцеві телеграфом дату відвантаження, номер контракту, трансу, коносаменту, назву обладнання, вагу, назву судна, порт призначення. Назване повідомлення повинно бути підтверджено листом. Датою поставки вважається дата чистого коносаменту, виписаного на ім'я Покупця.

Якщо обладнання не може бути відвантажено по закінченні 30 днів із дати готовності обладнання до відвантаження, Продавець має право передати вантаж експедитору Покупця.

Жодна із сторін не має права передавати свої права та зобов'язання за діючим контрактом третій стороні без письмової згоди іншої сторони. Всі

домовленості, переговори та листування між Сторонами з питань, викладених у діючому контракті, що мали місце до підписання контракту, втрачають силу з дати підписання контракту.

Інші умови.

Усі додатки до діючого контракту є його невід'ємними частинами. Усі зміни та додатки до діючого контракту дійсні лише в тому випадку, якщо вони складені письмово та підписані обома Сторонами.

Theme 2

Force majeure

Task 1. Translate with the help of the vocabulary of the right column

<p>Force majeure (1) is a force against which you cannot act or fight. Every contract has a force majeure clause. It usually includes natural disasters (2), such as an earthquake, flood, fire, etc. It can also list such contingencies as war, trade embargo (3) or demise of state power (4). Along with this, there are some other contingencies that fall beyond the Seller's control. The Seller may find himself in a situation when he cannot fulfill his obligations under the Contract. It may happen if there is a general strike in the country, a strike of coal-miners, transport workers, etc. Production may be suspended if there is a shortage of power supply (5). When negotiating a contract, a list of contingencies must be agreed on and put into the wording.</p> <p>When a manager makes up a contract, he should not think only of his one-sided interest. He must think in terms of common interest with his counterpart. Only then he will prove to be loyal to his partner.</p> <p>Should a contingency (6) occur, the Seller must notify the Buyer of a force majeure. The related clause of the Contract normally runs that "Should the Seller fail to notify the Buyer of a contingency, the Seller is denied the right to refer</p>	<ol style="list-style-type: none">1. форс-мажор2. стихійне лихо3. торгівельне ембарго4. зміна політичного режиму5. проблеми з постачанням електроенергії6. обставина неподоланної сили7. торгівельно-промислова палата8. країна Продавця9. арбітраж, господарчий суд10. нести відповідальність за господарчим правом11. має право на розторгнення контракту12. вимагати компенсації
--	--

to that contingency”. The Seller is to notify the Buyer right away. If it is done in due time, the Buyer must take immediate action to protect his interest. He may sign a contract with another supplier on similar terms or, if it is possible, he will secure the best possible terms he can have at the moment. If prices are rising, he will be quick to act and will do all possible to negotiate the best price obtainable at the moment.

A force majeure must be a proven fact. The Seller is to submit to the Buyer a written confirmation issued by the **Chamber of Commerce (7)** located in **the country of export (8)**. The certificate issued by the Chamber of Commerce evidences the contingency. And it is the basic document to be presented to the **Court of Arbitration (9)** should a trial case be launched. The certificate describes the nature and the duration of the contingency.

In a dispute between the Buyer and the Seller, not only the fact of a contingency is to be ascertained. The Seller must have evidence that the complete or partial failure in fulfilling his obligations directly results from the contingency. If the latter is proved, the Seller is not **liable under business law (10)** and fulfillment of the Contract is to be postponed until all the after-effects causing the damage are eliminated. A natural disaster may last only a few minutes but it may take one a long time to recover the loss.

The duration of a force majeure is normally 4-6 months. After that the Buyer **is entitled to cancel the Contract (11)**. In this case the Seller has no right to **claim compensation (12)** for the losses he has suffered.

Task 2. Study the vocabulary

to exempt the Seller from further fulfillment of his obligations	знімати з Продавця відповідальність за подальше виконання своїх зобов'язань
regardless of the extent to which the Seller has already fulfilled his obligations	незалежно від обсягу виконання Продавцем своїх зобов'язань
to make a vehicle meant to carry the goods available	надати транспорт для транспортування товару
at the Seller's premises	на територію Продавця
to reimburse the Seller for the losses	відшкодувати Продавцю збитки
downtime	затримка
goods made available for shipment	наданий до відвантаження товар
reweighing	контрольне зважування

Task 3. Translate the following.

У разі ненадання Покупцем на територію Продавця у обговорений день та у обговорений час свого транспорту для транспортування товару Покупець відшкодовує Продавцю пов'язані із затримкою збитки у розмірі _ відсотків від вартості наданого до відвантаження товару, а також усі інші спричинені цією затримкою кошти.

У разі невчасної поставки товару Продавцем або у випадку недопоставки, знайденої у результаті контрольного зважування під час процедури передачі-приймки Продавець відповідно до Додатку 4 сплачує Покупцю штраф у розмірі _ відсотків від загальної вартості цього Контракту за кожний день затримки.

У разі відмови Продавця від виконання умов Контракту Продавець сплачує Покупцю штраф у розмірі _ відсотків від загальної вартості цього Контракту незалежно від обсягу виконання Продавцем на той час своїх зобов'язань.

Сплата вищезазначених штрафів не знімає з Продавця відповідальності за подальше виконання своїх зобов'язань за цим Контрактом.

Task 4. Study the vocabulary

damage claim	вимога компенсації заподіяної шкоди
to draw up (documents)	укладати (документ)
seal	пломба

to lodge a claim	надіслати претензію
complaint	рекламація
receiving party	приймаюча сторона
supplying party	постачальна сторона
replacement	заміна
elimination of defects	полагодження дефектів
party in breach of the rules	сторона, яка є винною у порушенні
to breach delivery dates	порушити строки поставки
deficiently delivered goods	товар, поставлений неналежним чином

Task 5. Translate the following.

У разі порушення однією з Сторін строків поставки вона сплачує штраф у розмірі _ відсотків від вартості поставленого неналежним чином товару за кожний день прострочення. Загальна сума штрафу не може перевищувати _ відсотків від загальної вартості цього Контракту.

У разі невідповідності товару вимогам до якості приймаюча Сторона має право вимагати заміни дефектних деталей або полагодження дефектів. Заміна та полагодження відносяться до рахунку Сторони, яка є винною у цьому порушенні.

У разі знайдення приймаючою Стороною недостачі у товарі, на який поширюється відповідальність постачальної Сторони, останній повинен ліквідувати цю недостачу. Рекламації надсилаються у термін не пізніше _ днів з моменту знайдення недостачі.

Коносамент та вимога компенсації заподіяної шкоди, яку укладено сумісно із представником другої Сторони та підтверджено торгівельно-промисловою палатою країни Покупця у супроводі пакувальної накладної та відповідних пломб додаються до рекламації. Рекламації надсилаються у термін не пізніше місяця з моменту отримання товару.

Task 6. Study the vocabulary

disputes and disagreements	питання та суперечки
defendant	відповідач
to be trial to a court	розглядатися у суді
all dues, taxes and fees	усі обов'язкові платежі, податки та мита

to procure	забезпечити наявність
import license	дозвіл на вивезення товару
to enter into force	набути чинності
plenipotentiary	повноважний представник
null and void	анульовано
written consent	письмова згода

Task 7. Translate the following

Усі обов'язкові платежі, податки та мита, пов'язані з виконанням цього Контракту на території країни Продавця відносяться до рахунку Продавця, а усі обов'язкові платежі, податки та мита, пов'язані з виконанням цього Контракту на території країни Покупця відносяться до рахунку Покупця. Продавець зобов'язується забезпечити наявність дозволу на імпорт та оформити митні документи на вивезення товару. Покупець зобов'язується протягом 30 днів з моменту підписання цього Контракту отримати цю ліцензію та здійснити оформлення митних документів на ввезення товару у своєї країні.

Усі питання та суперечки, що можуть виникнути за цим Контрактом або у зв'язку з ним у разі, якщо Сторони не в змозі вирішити питання шляхом переговорів, надаються до розгляду до господарчого суду. Якщо відповідачем за справою є Продавець, вона розглядається у міжнародному арбітражному суді, філія якого розташована у Києві, Україна. Якщо відповідачем за справою є Покупець, вона розглядається у господарчому суді країни Покупця відповідно до вимог відповідного міжнародного законодавства.

Усе листування та переговори, які мали місце до підписання цього Контракту треба вважати анульованими. Будь-які зміни або поправки до цього Контракту є дійсними за умови, якщо їх укладено письмово та підписано повноважними представниками Сторін. Жодна Сторона не має права передачі своїх прав та зобов'язань третьої Стороні без письмової згоди другої Сторони.

Цей Контракт набуває чинності з моменту його підписання. Його текст, додатки та специфікації укладено українською та англійською; при цьому обидві версії є однаково дійсними.

Task 8. Study the vocabulary

to hinder fulfillment of the contract	перешкоджати виконанню контракту
under appropriate conditions	в нормальних умовах
independent of the Parties' control	незалежний від Сторін
to occur	траплятися (про щось погане, небажане)
to relieve of responsibility	визволяти від відповідальності
relief	полегшення або визволення від якогось тягара (відповідальності, податків тощо)
cessation	припинення
without filing a complaint	не звертаючись до суду
to incur losses/damage	спричинити збитки/заподіяти шкоду
full or partial breach	повне або частково невиконання
to deprive of the opportunity	позбавляти можливості

Task 9. Translate the following.

Усі незалежні від Сторін обставини, якщо вони трапляються після укладання Контракту та перешкоджають його виконанню в нормальних умовах повинні вважатися як такі, що визволяють від відповідальності.

Незалежними від Сторін обставинами слід вважати такі, що не є наслідком провини той Сторони, яка на них посилається.

Та Сторона, яка вимагає визволення від відповідальності через одну з вищезазначених обставин, негайно письмово повідомляє другу Сторону як про наявність таких обставин так і про їх припинення.

Якщо через одну з вищезазначених обставин вчасне виконання Контракту не є можливим, обидві Сторони мають право відмовитись від його виконання шляхом письмового повідомлення про це іншій Сторони, не звертаючись до суду.

У разі відмови обох Сторін від виконання Контракту розподіл збитків, спричинених повним або частковим його невиконанням, буде здійснюватися шляхом додаткової угоди.

У разі відсутності вищезазначеної додаткової угоди питання про те, яку із Сторін було позбавлено можливості виконання своїх зобов'язань, вирішує господарчий суд. Якщо господарчий суд встановить, що можливості виконання своїх зобов'язань було позбавлено обидві Сторони, розподіл збитків здійснюється за підрахунками, які

господарчий суд буде вважати справедливими та розумними відповідно до усіх обставин цієї справи.

Task 10. Translate the following.

Договір купівлі-продажу № __

М. _____
_____ 2020р.

«__»

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«_____», в особі директора _____, який діє на підставі Статуту, далі за текстом «**Продавець**», з однієї сторони, та

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«_____», в особі директора _____, який діє на підставі Статуту далі за текстом «**Покупець**», з другої сторони, в подальшому іменовані Сторони, уклали цей господарський договір купівлі-продажу (далі по тексту – договір) про наступне:

1. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ

1.1. На умовах визначених в даному Договорі та всіх додатках до нього Продавець зобов'язується передати у власність Покупцеві **комплект обладнання для виробництва _____** в комплектації та з технічними характеристиками, зазначеними в Специфікації № 1 до Договору (надалі іменується «Обладнання»), а Покупець зобов'язується прийняти та оплатити таке обладнання.

1.2. Найменування окремих вузлів та комплектуючих, їх кількість та вартість, що підлягає поставці, визначається в Специфікації, що є Додатком № 1 до цього Договору

1.3. Якість обладнання, що поставляється за цим Договором, відповідає діючим технічним стандартам в країні виробника та технічній документації виробника, є імпортом та **бувшим у використанні**.

1.4. Продавець гарантує, що обладнання повністю працездатне, справне, іншим особам не продане, не подароване, не закладене, судові спори щодо обладнання не ведуться, будь-якими правами третіх осіб обладнання не обмежене.

2. СТРОКИ ТА ПОРЯДОК ПОСТАВКИ ОБЛАДНАННЯ

2.1. Поставка обладнання за цим Договором здійснюється у такі строки – **протягом** ____ (_____) днів з моменту перерахування Покупцем Продавцю першої частини попередньої оплати.

2.2. Місце здійснення поставки обладнання Продавцем:

2.3. Доставка обладнання здійснюється перевізником за рахунок Продавця.

2.4. Розвантаження обладнання на території Покупця здійснюється Продавцем або за його рахунок та під його відповідальність.

2.5. Обладнання доставляється та передається в тарі і упаковці, що відповідає стандартам, яка забезпечує його належне зберігання під час його транспортування, а також вивантаження з автотранспортного засобу. Вартість тари і упаковки входить в ціну обладнання. Пакувальні матеріали та/або тара не повертається та утилізуються за рахунок Покупця.

2.6. Право власності на поставлене Покупцеві обладнання, ризик його випадкового знищення або випадкового пошкодження переходить від Продавця до Покупця з моменту підписання Сторонами Акту приймання-передачі обладнання в експлуатацію.

2.7. Разом з Обладнанням Продавець передає Покупцю оригінали наступних супровідних документів: рахунок-фактуру; видаткову накладну; податкову накладну (в електронній формі); документи, що підтверджують якість Обладнання, наявну технічну документацію з інструкцією по експлуатації.

2.8. Після доставки обладнання Продавець зобов'язується провести на території Покупця монтажні та пуско-налагоджувальні роботи з виготовленням з матеріалів Покупця тестових зразків готових виробів, а також провести первинне навчання персоналу Покупця по користуванню обладнанням.

2.9. Монтаж, наладка і запуск обладнання в експлуатацію, навчання персоналу Покупця, виготовлення тестових зразків здійснюється Продавцем не пізніше ____ (_____) **робочих днів** з моменту повідомлення Покупцем Продавця про готовність до таких робіт (підготовлене приміщення, вода та електропостачання, матеріали).

2.10. Приймально-здавальні випробування проводяться на обладнанні поставленому Продавцем в присутності фахівців Покупця.

2.11. Після успішного виконання Продавцем всіх обов'язків вказаних в п.2.8 Договору і запуску обладнання в експлуатацію Сторони підписують відповідний Акт приймання-передачі обладнання в експлуатацію.

3. ЦІНА ТА ПОРЯДОК РОЗРАХУНКІВ

3.1. Загальна ціна обладнання, що поставляється за цим Договором, складає _____ грн. у тому числі ПДВ 20%.

3.2. Розрахунки за цим Договором здійснюються поетапно, в національній валюті України українській гривні, наступним шляхом:

1 етап - передплата в розмірі _____ грн. згідно рахунку-фактури на протязі 3-х банківських днів з моменту його отримання;

2 етап - _____ грн. на протязі 7-х банківських днів з моменту підписання Сторонами Акту приймання-передачі обладнання в експлуатацію.

3.3. У загальну вартість обладнання, вказану в п.3.1 Договору, включена доставка обладнання на територію Покупця, проведення монтажних, пуско-налагоджувальних робіт Продавцем, проведення випробувань та тестових зразків, первинне навчання персоналу Покупця. Витрати на проїзд, проживання та харчування персоналу Продавця (або залучених ним третіх осіб) на час проведення пуско-налагоджувальних ті інших робіт Покупець несе самостійно.

4. ГАРАНТІЙНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

4.1. Продавець гарантує належну якість поставленого за цим Договором обладнання, його працездатний технічний стан, забезпеченість користувача документацією, яка надається виробником обладнання.

5. ФОРС-МАЖОРНІ ОБСТАВИНИ

5.1. Сторона звільняється від визначеної цим Договором та (або) чинним законодавством України відповідальності за повне чи часткове порушення Договору, якщо вона доведе, що таке порушення сталося внаслідок дії форс-мажорних обставин, визначених у цьому Договорі, за умови, що їх настання було засвідчено у визначеному цим Договором порядку.

5.1.1. Під форс-мажорними обставинами у цьому Договорі розуміються випадок, непереборна сила, а також усі інші обставини, які визначені у

пп. 5.1.2 цього Договору як підстава для звільнення від відповідальності за порушення Договору.

5.1.2. Під непереборною силою у цьому Договорі розуміються будь-які надзвичайні події зовнішнього щодо Сторін характеру, які виникають без вини Сторін, поза їх волею або всупереч волі чи бажанню Сторін, і які не можна за умови вжиття звичайних для цього заходів передбачити та не можна при всій турботливості та обачності відвернути (уникнути), включаючи (але не обмежуючись) стихійні явища природного характеру (землетруси, повені, урагани, руйнування в результаті блискавки тощо), лиха біологічного, техногенного та антропогенного походження (вибухи, пожежі, вихід з ладу машин й обладнання, масові епідемії, епізоотії, епіфітотії тощо), обставини суспільного життя (війна, воєнні дії, блокади, громадські хвилювання, прояви тероризму, масові страйки та локаути, бойкоти тощо), а також видання заборонних або обмежуючих нормативних актів органів державної влади чи місцевого самоврядування, інші законні або незаконні заборонні чи обмежуючі заходи названих органів, які унеможливають виконання Сторонами цього Договору або тимчасово перешкоджають такому виконанню.

5.1.3. Під випадком у цьому Договорі розуміються будь-які обставини, які не вважаються непереборною силою за цим Договором і які безпосередньо не обумовлені діями Сторін та не пов'язані із ними причинним зв'язком, які виникають без вини Сторін, поза їх волею або всупереч волі чи бажанню Сторін, і які не можна за умови вжиття звичайних для цього заходів передбачити та не можна при всій турботливості та обачності відвернути (уникнути).

5.1.4. Не вважаються випадком недодержання своїх обов'язків контрагентом тієї Сторони, що порушила цей Договір, відсутність на ринку обладнання, деталей, комплектуючих потрібних для виконання цього Договору, відсутність у Сторони, що порушила Договір, необхідних коштів.

5.2. Настання непереборної сили має бути засвідчено компетентним органом, що визначений чинним законодавством України.

5.3. Сторона, що має намір послатися на форс-мажорні обставини, зобов'язана невідкладно із урахуванням можливостей технічних засобів миттєвого зв'язку та характеру існуючих перешкод повідомити іншу Сторону про наявність форс-мажорних обставин та їх вплив на виконання цього Договору.

5.4. Якщо форс-мажорні обставини та (або) їх наслідки тимчасово перешкоджають виконанню цього Договору, то виконання цього Договору зупиняється на строк, протягом якого воно є неможливим.

5.5. Якщо у зв'язку із форс-мажорними обставинами та (або) їх наслідками, за які жодна із Сторін не відповідає, виконання цього Договору є остаточно неможливим, то цей Договір вважається припиненим з моменту виникнення неможливості виконання цього Договору, однак Сторони не звільняються від обов'язку, визначеного у п. 5.3 цього Договору та п.5.8. Договору.

5.6. Якщо у зв'язку із форс-мажорними обставинами та (або) їх наслідками виконання цього Договору є тимчасово неможливим і така неможливість триває протягом двох місяців і не виявляє ознак припинення, то цей Договір може бути розірваний в односторонньому порядку будь-якою Стороною шляхом направлення за допомогою поштового зв'язку письмової заяви про це іншій Стороні.

5.8. У випадку, якщо тривалість дії форс-мажорних обставин перевищить 60 календарних днів, Покупець має право розірвати цей Договір, а Продавець зобов'язаний повернути усі кошти, які отримав від Покупця протягом 7 календарних днів з моменту розірвання цього договору.

5.9. Своєю домовленістю Сторони можуть відступити від положень пунктів цього Договору та визначити у додатковій угоді до цього Договору свої наступні дії щодо зміни умов цього Договору.

6. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТОРІН ЗА ПОРУШЕННЯ ДОГОВОРУ

6.1. У випадку порушення Договору, винна Сторона несе відповідальність, визначену цим Договором та (або) чинним законодавством України.

6.1.1. Порушенням Договору є його невиконання або неналежне виконання, тобто виконання з порушенням умов, визначених змістом цього Договору.

6.1.2. Сторони Договору є юридичними особами, тому відповідальність однієї із Сторін за невиконання зобов'язань за цим Договором настає без будь-яких обмежень, а не тільки при наявності обману (умислу) або проступку (необережності чи недбалості).

6.2. Продавець несе наступну відповідальність:

- за прострочення поставки обладнання або порушення строків наладки та запуску обладнання в експлуатацію або усунення недоліків до п'яти

календарних днів Продавець виплачує Покупцеві за вимогою останнього штраф у розмірі 2% від вартості Обладнання

6.3. Сплата Стороною визначених цим Договором та (або) чинним законодавством України штрафних санкцій (неустойки, штрафу, пені) не звільняє її від обов'язку відшкодувати за вимогою іншої Сторони збитки, завдані порушенням Договору (реальні збитки та (або) упущену вигоду) у повному обсязі, а відшкодування збитків не звільняє її від обов'язку сплатити за вимогою іншої Сторони штрафні санкції у повному обсязі.

6.4. Сплата Стороною та (або) відшкодування збитків, завданих порушенням Договору, не звільняє її від обов'язку виконати цей Договір в натурі, якщо інше прямо не передбачено чинним законодавством України.

6.5. У разі порушення Продавцем строків поставки обладнання або запуску в експлуатацію понад 20 (двадцять) календарних днів, Покупець має право відмовитися від обладнання та вимагати повернення коштів, сплачених Покупцем в якості попередньої оплати.

6.6. У разі поставки Продавцем обладнання неналежної якості або у пошкодженому та/або несправному, та/або некомплектному стані, Продавець зобов'язується протягом 10 (десяти) календарних днів з дати отримання відповідного повідомлення Покупця усунути дефекти / невідповідності / некомплектність обладнання за власний рахунок.

6.7. За порушення Продавцем порядку виписки податкової накладної чи порушення термінів її реєстрації понад 20 днів в Єдиному реєстрі податкових накладних, Продавець сплачує Покупцеві штраф у розмірі суми ПДВ по кожній зареєстрованій з простроченням податкової накладній, а також по кожній незареєстрованій в Єдиному реєстрі податкових накладних податкової накладній чи податкової накладній, складеній з порушенням порядку її заповнення.

6.8. У разі порушення строків оплати за обладнання Покупець сплачує Продавцю за вимогою останнього неустойку в розмірі подвійної облікової ставки НБУ за кожен календарний день прострочення від недоплаченої суми до моменту погашення заборгованості.

7. ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

7.1. Усі спори, що виникають з цього Договору або пов'язані із ним, вирішуються шляхом переговорів між Сторонами.

7.2. Якщо відповідний спір неможливо вирішити шляхом переговорів, він вирішується в судовому порядку за встановленою підвідомчістю та підсудністю такого спору відповідно до чинного законодавства України.

8. ІНШІ УМОВИ ДОГОВОРУ

8.1. Цей Договір вступає в силу з дати, вказаної у заголовку Договору і діє до повного виконання Сторонами своїх зобов'язань.

8.2. Закінчення строку цього Договору не звільняє Сторони від виконання обов'язків, взятих на себе за даним Договором та від відповідальності за його порушення, яке мало місце під час дії цього Договору.

8.3. Якщо інше прямо не передбачено цим Договором або чинним законодавством України, зміни у цей Договір можуть бути внесені тільки за домовленістю Сторін, яка оформлюється додатковою угодою до цього Договору.

8.4. Якщо інше прямо не передбачено цим Договором або чинним законодавством України, цей Договір може бути розірваний тільки за домовленістю Сторін, яка оформлюється додатковою угодою до цього Договору.

8.5. Цей Договір вважається розірваним з моменту належного оформлення Сторонами відповідної додаткової угоди до цього Договору, якщо інше не встановлено у самій додатковій угоді, цьому Договорі або у чинному законодавстві України.

8.6. На момент укладення цього Договору Покупець і Продавець є платниками податку на прибуток підприємств на загальних умовах, є платниками ПДВ.

8.7. Додаткові угоди та додатки до цього Договору є його невід'ємною частиною і мають юридичну силу у разі, якщо вони викладені у письмовій формі і підписані Сторонами

8.8. Цей Договір складений при повному розумінні Сторонами його умов та термінології українською мовою у двох автентичних примірниках, які мають однакову юридичну силу, – по одному для кожної із Сторін.

8.9. При укладанні, оформленні, передачі та виконанні цього договору Сторони допускають використання факсимільного зв'язку, електронної пошти; документи, передані з використанням такого зв'язку, матимуть юридичну силу до обміну оригіналами цих документів.

9. РЕКВІЗИТИ ТА ПІДПИСИ СТОРІН:

ПРОДАВЕЦЬ:	ПОКУПЕЦЬ:
ТО « _____ »	ТОВ « _____ »

Література

1. Черноватий Л. М. Принципи складання вправ для навчання галузевого перекладу. *Вісник Сумського державного університету. Серія "Філологічні науки"*. 2002. №3 (36). С. 101-105.
2. Черноватий Л. М., Карабан В. І., Пенькова І. О. Переклад англомовної економічної літератури. Вінниця : Нова книга, 2007.
3. Shvachko S. In search of translators' efficiency. *Вісник Сумського державного університету. Серія "Філологічні науки"*. 2002. №4 (37). С. 189-194.
3. Колот Л. А. Англійська мова ділової кореспонденції : навчальний посібник. Київ : Київський національний торговельно-економічний університет, 2020. 228 с.

Навчально-методичне видання

Михайло Миколайович Тарапатов

«ВЕДЕННЯ ДІЛОВОЇ КОРЕСПОНДЕНЦІЇ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ»

**методичні рекомендації
до виконання самостійної роботи**

Самостійне електронне мережеве видання

Публікується в авторській редакції